

DOMOLJUB

ŠTE V. 46.

V LJUBLJANI, DNE 15. NOVBMBRA 1933

LETO 46.

Cena 18 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V ilustrativnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izbaje tako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«: naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Telefon uredništva: 2549

Telefon uprave: 2992

Žalostni pojavi

»Slivčke se napij, da boš bolj korajšen in ubij jo... Saj človek nima dušice (Napred sodišča.)

Ostudni zločini nad življenjem, ki se zadnje čase dogajajo med najbližjimi družinskimi člani, navdajajo vsakega poštenega človeka s strahom, kakšna bo bodočnost našega naroda. Takih strašnih dejanj, ki se dandanes vrste drugo za drugim, včasih nismo bili vajeni. Fantovskih preteпов, ki so bili vedno posledica osebnega sovraštva in preobilnega uživanja alkohola in ki so tudi grda rana na našem narodnem telesu, smo pri nas, žalibog, vedno veliko imeli. Da bi se pa po hladnem preudarku, zaradi gmočnega dobička, dogajali sverinski umori med družinskimi člani, tega pa doslej nismo bili vajeni.

Človeško življenje je sveto, nedotakljivo. Bog je gospodar nad človeškim življenjem, pa naj bo življenje, ki se kljuje pod materinim srcem, ali pa življenje odraslega človeka, reveža ali bogatina. Zato more biti ubijavec le oni, ki je zavrget Boga in vse, kar je z Bogom z vzezi: vero, cerkev in življenje po veri in božjih zapovedih. Dandanes je nešteto vzrokov, ki najširšim masam namenoma ali nenaumenoma uničujejo vero v Boga. Javno mnenje in življenje je danes brezbožno. Pojdimo od najžalostnejših zgledov v Rusiji preko držav sveta, pa bomo skoraj povsod videli, kako politiki, gospodarstveniki, kulturni delavci in vsi voditelji ljudstva zapuščajo Boga in na njegovo mesto postavljajo razne malike: nacionalizem, materializem itd., ki naj bodo predmeti modernega verovanja. Kaj je čudno, če velikim zgledom slede mali posnemovalci? Zakaj bi ne ubil žene, očeta, sestre, če ni Boga in duše in večnosti in če se mi ponuja dobiček, kup denarja? To je glavni vzrok žalostnim razmeram in gorje onim, ki take razmere ustvarjajo. Ti so grobokopi naroda.

Človek je po svoji naravi slab. Tisoč strasti ga sili od prave poti stran; težko ostane dober. Ako ga pa dobi v kremplje slaba družina, ki je že zavrгла Boga, je tak človek izgubljen. Slabe besede mičejo, slabi zgledi in da dejanja, ki jih vidi, ga naravnost vlečejo, da postane zapeljivcem enak. Navadno pride še pijaka, ki v človeku zamori zadnje ostanke vesti, ki se tuhtam še oglašajo. Ni izlepa zločinca, ki bi ga imela na vesti slaba družba. — Slabo družbo in njen vpliv pa se da pobijati le z dobro, pošteno družbo, ki nudi človeku

potrebni pripomočki, da more vzdržati na dobri poti. Družba pa je le takrat dobra, ako temelji na Bogu. Za Boga v moderni družbi ni nobenega nadomestila. Družba, ki gradi svoje navidez vzgojno delo na nekih meglenih frazah o neravnem poštenju in odklanja vse, kar je nadnaravnega, je podobna stavbi brez temeljev: porušila se bo. Današnji rod potrebuje dobre družbe: v šoli, v mladinskih društvih, v javnem političnem, gospodarskem in kulturnem življenju. Kaj bo z našo mladino, ako proti strupenim vplivom slabe družbe ne bo imela protiteža v družbi, ki dela in vzgaja na edino pravem temelju — na Bogu? Naša mladina trpi danes v tem pogledu strahovito pomanjkanje.

Kodorni človek ne mara štev. Hoče se mu lahkega, brezskrbnega življenja, zato ništa na dovoljen in nedovoljen način za sredstvi, ki bi mu omogočila udobno življenje. Goljufa, krade in ubija, če je treba. In zakaj bi mali

človek tega ne smel, ako vidi, da veliki go-spodje tako delajo. Veliki gospodje, ki brezskrbno uživajo milijone, varasle iz krvavih delavskih žuljev, ki brezsrčno opazujejo lakoto in bedo milijonov trpečih, ki teptajo vse, kar bi moralo biti človeku lepo in sveto, in služijo samo svojemu trebuhu. Razumljivo, mali človek, ki mu je slaba družba izrgala Boga iz srea, sledi zgledom, ki jih vidi dan na dan pred seboj.

Vse obsodbe so vredni zločinci, ki se pregreše nad življenjem svojega bližnjega. Toda vse krivde ne nosijo sami. Velik del krivde je na brezumni in pokvarjeni moderni družbi, iz katere so izšli. Kadar ta nesrečna bitja stoje pred sodniki in pod visilicami, vedimo, da z njimi vred spadajo tja tudi vsi oni, ki so jim pomagali trgati Boga iz srea in ki so s svojimi slabimi zgledi kazali tem revežem napačno pot.

Zavedajo se čim bolj se to družba oddaljila od Boga, tem več bo zločinov. Ali se družba, ki zameta Boga in vero in cerkev, zaveda tega?

Da bo kritika uspešna

Pod naslovom »Ali je pri nas tako urejeno«, čitamo v »Trgovskem listu« med drugim tudi sledeče:

Pisali smo že o tem, da morajo gospodarski stanovi zahtevati za sebe pravico kritike, ker brez te kritike ne more biti nobenega zboljšanja. Ni pa še zadosti. Če se gospodarskim stanovom ta pravica prizna, temveč treba je, da je tu tudi urad, ki skrbi, da se predlagana zboljšanja uvedejo in da se grajane napake tudi odpravijo. V modernih in dobro urejenih državah je za to tudi poskrbljeno in vemo, da se je nekoč tudi pri nas skušalo tako urediti. Bojimo se pa, da je ostalo vse le pri poizkusu.

Toda potrebno je, da ne ostane le pri poizkusu in da se tudi pri nas ustanovi oddelek ali urad, ki bo poskrbel, da ne ostane glas javnosti neupoštevane, temveč da se vse zahteve javnosti in vse pritožbe naslovijo na pravo mesto in da potem ta urad ali oddelek tudi nadzoruje, kako se potem vse te zadeve rešijo.

V tem uradu bi morali pazno zasledovati vse, kar pišejo listi. Vsak nasvet, ki je utemeljen in podprt z razlogi, bi morali ti uradi odposlati onim, ki se jih tiče

in vztrajati na tem, da prizadeti urad tudi pove svoje mnenje o predlagani preuredbi, oziroma da poroča o izvedbi in uspehu preuredbe. In listu, ki je sprožil misel za preuredbo, bi bilo treba sporočiti, kakšen uspeh je imel njegov predlog. Prav tako bi se moralo postopati tudi glede vseh pritožb. Vsako pritožbo bi bilo treba takoj preiskati in razčistiti, ne da bi se potem vlekle pritožbe leta in leta skozi vse naše liste in bi bile na vse zadnje še neosnovane. A ne samo to. Če bi preiskava dokazala, da je pritožba pravila na dan tudi kaznive stvari, potem bi bilo treba krivce kaznovati in tudi o tem obvestiti javnost. Prav tako pa bi seveda bilo treba kaznovati vsakogar, ki bi zlonamerno delal takšne pritožbe in širil neosnovane vesti. Pa v tem pogledu ne bi bilo treba prav nobene nove odredbe, ker je tiskovni zakon že dovolj strog, da bi se vsakdo dvakrat premislil, preden bi se spozabil do tako neosnovanih pritožb.

Če bi se skrbelo, da bi vsi predlogi in vse utemeljene pritožbe iz javnosti prišle na pravo mesto, da ne bi bile povedane le v zrak, bi se mahoma doseglo učinkovito sodelovanje med javnostjo in državno

RAZGLED PO SVETU

Strah pred slovanstvom — naimočnejsše gibalo evropske politike

Tako so nekoč pred vojno vprašali nekoga Črnogorca in stasiti možakar jim je kratko odvrnil: Nas Črnogorcev in Rusov je nad 100 milijonov. Mož je govoril resnico. Največji narod v Evropi so Slovani, katerih štejejo okroglo 200 milijonov. Trojrijo dobro tretjino vsega prebivalstva in zavzemajo izmed vseh narodov na svetu največji prostor zemlje. V 50 do 60 letih se bodo Slovani podvojili, dočim bodo rabili Germani za podvojitve nad 100 let in Romani pa celo 300 let. Anglež dr. Wachsbura pravi: Latinsko in nemško plemo je preživelo svoj vek, a ni umelo izvršiti prave krščanske civilizacije, povzdigovalo je zmotne koristi nad duševne, častilo je boga

namona. Čakamo na prihod Slovanstva, da bi prerodilo vso Evropo, da bi utrdilo načelo pobratimstva vsega sveta in Kristusovega kraljestva na zemlji. Slovanstvo pleme živi šele svojo mladeniško dobo. Kaj bo, ko doraste, v kakšni meri bo uresničilo svoje ideale in dalo boljši in dragocenejši razvoj civilizaciji — to pokaže doba prihodnosti, doba slovanstva.

Tako angleški pisatelj. Drugod najdemo sledeče besede znamenitega državnika: Če pogledamo na dno vse sodobne evropske politike, moramo opaziti, da je eno naimočnejših njenih gibal: strah pred slovanstvom. — Kakšna bi bila šele moč slovanstva, če bi bili Slovani edini.

V boju za samostojnost avstrijske republike

Ponoči dne 10. novembra se je sestel ministrski svet avstrijske republike. Zvezni podkancler major Fey je podal obširno poročilo o raznih fašističnih in socialističnih organizacijah, ki sovarijo proti javnemu miru in ovirajo miren gospodarski napredek Avstrije. Po daljši razpravi je vlada sklenila izdati uredbi, s katero proglasa za vse ozemlje zvezne republike preki ali hitri sod. Hitro sodišče bo delovalo za vse umore, požige in zlobne po-

škodbe tuje lastnine. Vtis proglasitve prekega sodišča je sveda v Avstriji zelo velik. Mnogo državljanov je zadovoljnih, mnogo tudi ne; med zadnje spadajo pred vsem narodni socialisti in socialni demokrati, ki šuntajo na odpor. Stališče avstrijske vlade ni lahko in že bližnji dnevi bodo pokazali, jeli sedanja Dollfussova vlada dovolj močna, da izvede proti volji močne opozicije svoje dalekosežne načrte. Truda in bojev bo na vsak način mnogo.

Katoliška cerkev

s Rad in vdano trpim. Španski jezuit p. Esteban, ki se nahaja v rokah rdečih roparskih tolp v kitajskem Kiangsi, sporoča v pismu z dne 6. julija t. j. o svojem življenju sledeče: V zadnjih dneh meseca maja sem bil trikrat izpostavljen zasramovanju ljudstva. Na glavo so mi posadili klobuk, ki je imel sramotilen napis. Jaz pa sem javno govoril in se zavzel za vero, ki jo zasmehujejo. Ubogi zaslepljenci! Nato so me povedli na oder, kjer običajno predvajajo svoje burke, in mi rekli, naj govorim zbranemu ljudstvu. Izbral sem to priliko, predstavil sem se kot katoliški misijonar in jim razložil našo zapoved ljubezni do Boga in do bližnjega. Naslednjega dne, 1. julija, se je sramotenje nadaljevalo. Fotografirali so me in mi grozili s smrtjo. Nekaj časa sem res mislil, da je prišla moja zadnja ura... Ponovno poudarjam, da rad in vdano trpim za Kristusa in sem tudi pripravljen zanj umreti... Pozdravite vse sbrate.

Češkoslovaška

s Hlinka ne mara Madjarov. Nedavno je prejel voditelj Slovakov g. Hlinka od merodajnih osebnosti iz madjarske Budimpešte ponudbo, naj bi se Slovaška zvezala

upravo. To sodelovanje bi rodilo najlepše uspehe in konec bi bilo onega pogubnega mrtvila, ki preprečuje vsako zboljšanje, konec pa tudi onega nezaupanja, ki danes le v preveliki meri ovira vsako složno in plodonosno delo.

z Madjarsko, ki bi dala Slovaški široko avtonomijo. Slovaška bi imela svojega pokrajinskega namestnika, slovaške uradnike in škofo, svoje slovaške polke s slovaškim poveljnim jezikom, slovaško zastavo itd. Čeprav bi bila taka avtonomija zares široka, jo je Hlinka odločno odklonil, rekoč, da od Madjarov neče nobenih daril in tudi ne avtonomije. Češkoslovaški časopis 'Pravda', iz katerega smo posneli te vrstice, pripominja, da bi morala češkoslovaška vlada z ozirom na jasno Hlinkovo izjavo v interesu države spreminiti svojo protislovaško politiko.

Avstrija

s Kancler v Celovcu. Kljub dežju in snegu je pričakovala prihod avstrijskega kanclerja v Celovcu velika množica ljudstva iz vseh delov dežele. Na dvorišču deželne hiše se je zbralo okoli 15.000 ljudi, ki so kanclerja navdušeno pozdravljali. Kancler se je zahvalil za zaupanje in poudaril, da hoče vlada pomagati najprej brezposelnim. Poudarjal je, da je Avstrija glavno težišče krize že prebolela. Razpisano posojilo je velik uspeh vlade. Na zborovanju zaupnikov je kancler poudaril: Dobro in pošteno uradništvo imamo v državi in hočemo skrbeti zanj. Uradniki naj se zavedajo, da jim daje kruh država in ljudstvo, ki se mu ne smejo zoprstavljaliti. Kancler je sprejel tudi oha slovenska poslanca in jima je zagotovil odpomoč predvsem v vprašanju slovenskega šolstva.

s Politični drobiž. Kancler dr. Dollfuss je na svojem shodu v Celovcu napovedal, da bo vlada odstopila nameščala le uradnike,

BANKA BARUCH

15, Rue Lafayette, Paris

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poslani uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: BRUXELLES: Na 1004-64 Bruxelles. PARIS: Na 1117-84 Paris. GENÈVE: Na 1455-68 Genève. LUXEMBOURG: Na 1207 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. ankazije.

ki so prišli sedanjega vladnega režima. — Bratu bivšega cesarja Karla je dovolila avstrijska vlada bivanje v Avstriji, čeprav ni hotel podpisati izjave, da se odpoveduje svojih pravic, kar je sicer po zakonu pogoji za dovoljenje bivanja članov habsburške rodbine v Avstriji. — Avstrijska vlada je razpustila Turnverein, ker je njegovo članstvo skoraj brez izjeme narodno-socialistično. Turnverein šteje 100.000 članov. — Francoski ministrski predsednik Paul Boncour je izjavil, da Dollfuss ne bo mogel ohraniti samostojnosti Avstrije, če se bo boril ne samo proti narodnim socialistom, temveč še proti socialnim demokratom. Biliha na dve strani da ne daje nobenega upanja na uspeh. — To se bo šele videlo.

Ukrajina

s Dan 1. novembra so proslavili Ukrajinci v Lvovu in drugih ukrajinskih mestih zelo slovesno. Tega dne, namreč 1. novembra 1918 je bila proglašena v Lvovu samostojna ukrajinska država na ukrajinski zemlji, ki je prej pripadala Avstriji. Svetel in vesel je bil ta dan v ukrajinski zgodovini. Po vseh ukrajinskih cerkvah so se ta dan vršile spominke svečanosti za umrliimi ukrajinskimi vojniki, ki so padli v boju s Poljaki za svobodo ukrajinskega naroda. Pri službi božji v cerkvi sv. Jurja v Lvovu je bil na vzvož glavni vodja ukrajinske galicijske armade leta 1919 general Miron Tarnavski.

Rusija

s Dve iz Daljnega vzhoda. Polet-japonskih bombardirjev nad rusko ozemlje ob reki Amur je povzročil resen diplomatski spor med Rusijo in Japonsko. Spor nameravajo Japonci zaenkrat poravnati z izjavo, da jim o tem poletu sploh ni nič znano. Japonci pa obtožujejo sovjetske, da so zbrali ob mandžarski meji velikansko vojsko, ki šteje 1.200.000 mož in ki ima 2500 letal, 100 tankov ter je sploh najmoderneje opremljena.

Amerika

s Razno. V Milwaukee-u je preminila 76-letna Uršula Hofbauer roj. Rakun z Rečice v Savinjski dolini. — V Milwaukee je došel slovenski duhovnik g. Viktor Rogelj. — V Buenos Aires v Argentini je umrl Ja-

POZOR!

Plaš, zamet, sukno za ženske plašče, jopice in obleke dobite v največji izbiri!

pri 'Češniku'

Lingarjeva ul. Ljubljana Stritarjeva ul.

Ogrinjalko, kocke, plete, žakete,

svilen, volnene šerpe in rute.

Positenost mojega podjetja je razna!

kob Remec, doma iz Oseka pri Šempasu. — Prvo slovensko lekarno v Chicagu sta otvorila brata David in Viktor Bostič. — V Chicagu je odšla v večnost Marija Jeraj iz Dobropolja. — V Lorainu so pokopali Franka Zehela iz Gornj. grada. — V West Frankfortu Ill. je zapustil solzno dolino 45-letni Jožef Štrukelj iz Nove vasi pri Logatecu. — G. Avguštin Svete, ki je bil za župnika prvi slovenski župnik v Johnstownu, Pa. je bil predstavljen na slovensko župnijo v Detroit. — V Chisholmu je nenadoma preminul John Smoltz z Orega pri Ribnici na Dolenjskem. — V Kitzville Mimu je umrla 42-letna Marija Musce iz Zagorice pri Dobropolju. — V Chicagi je zatislila na veke oči 52-letna Marija Jeraj iz Dobropolja. — Med nevihto je udarila strela v hlev slovenskega kmeta M. Fortune blizu Calumeta Mich. Ogenj je uničil hlev in 120 kokoši. — V Hall West Virginija je bil pri delu v rovu ubit Mihael Prelec iz Zgornje Košane na Krasu. — V Beezy Hill. Kansas je živa zgorela 75-letna Franciška Pevc iz Gornjega Tuhinja.

Francija

s Trocki in nepremagljivost Japonske. Francoski časopis »Oeuvre« prinaša članek izpod peresa Leona Trockega o položaju na Daljnem vzhodu. To je prvi članek, ki ga je Trocki objavil v francoskih listih. Trocki pobija bajko o nepremagljivosti Japonske. Med drugim piše Trocki: »Japonska se smatra za nepremagljivo in ker ima tudi sama silne notranje težave, išče iz njih izhod v vojni. Toda nepremagljivost Japonske ni nič drugega, kakor navadna bajka,

ki se bo nekega dne razpočila kakor balonček iz milnice. Japonska ni namreč še nikdar imela priložnost, da bi svojo moč merila s kako kulturno državo. Uspehi Japonske so res veliki, toda po svojem bistvu niso nič drugega, kakor rezultat civilizacije ene države proti zaostali civilizaciji druge države. Tudi carska armada je je smatrala za nepremagljivo; toda pri prvem spopadu s civilizirano evropsko armado se je zrušila. Trocki je napovedal nov članek, v katerem bo govoril o bodoči vojni med Japonsko na eni ter Rusijo in Združenimi državami na drugi.

Drobne novice

Prebitek v višini 2.8. milijonov funtov je dosegla avstralska vlada v prvem četrtletju finančnega leta. Bela vrana!

Bojkot vsega nemškega blaga so sklenili angleški židje.

Protestni zbor so priredili bolgarski uradniki, ker že več mesecev niso prejeli plač.

Italijanski parlament bo razpuščen in se ne sestane več. Na njegovo mesto pride stanovski parlament.

Sporazum o nenapadanju je ponudila nemška vlada Češkoslovaški in Poljski.

Umrli je bivši bolgarski ministr. predsednik Ljapčev.

Ostavko sta podala italijanska ministra za mornarico in letalstvo; obe mesti bo upravljal Mussolini.

Umorjen je bil pretekli teden Amanullah Nadir Kan, kralj Afganistana.

Socijalisti so precej napredovali pri občinskih volitvah v Angliji.

**Od bolečine
k ugodju**

Za uspehe v življenju nam je treba zdravja in optimizma. Trpljenje in depresija sta oviri vsakega napredka. Aspirin tablete odpravijo bolečine in vračajo zdravje.

ASPIRIN

V. A. Jurela s. d. Zagreb, Cesta 12.
Ogled in registr. pod št. 1407 od 1. III. 1931.

Radio

Program Radio-Ljubljana od 16. nov. do 27. nov.

Ob delavnikih: 12.15 Plošče, 12.45 Poročila, 13.00 Čas, plošče. **Četrtek, 16. nov.:** 18.00 Otroci in mi, 18.30 Pogovor s poslušalci, 19.00 Srbohrvaščina, 19.30 Plošče po željah poslušalcev, 20.00 Prenos iz Belgrada, 22.00 Čas, poročila, Radiojazz. — **Petek, 17. novembra:** 11.00 Solška ura, 12.15 Plošče, 12.45 Poročila, 13.00 Čas, plošče, 18.00 Smučarska gimnastika, 18.30 Predavanje Narodne odbrane, 19.00 Sokoletvo, 19.30 Izlet za nedeljo, 20.00 Glasbeno oblikoslovje II, ilustrirano z Radio orkestrom, 20.30 Kuplete poje g. Bajda, 21.00 Operni dueti, pojeta gđe. Kristanova in Rudolfova, 21.30 Čas, poročila, 22.00 Radio-orkester. — **Sobota, 18. novembra:** 18.00 Stanje cest, plošče, 18.30 Zabavno predavanje, 19.00 Ljudski nauk o dobrem in zlu, 19.30 Zunanji politični pregled, 20.00 Šrnel kvartet Dolinšek, 20.30 Fantje na vasi, 21.00 Valčkova ura Radio-orkester, vmes plošče, 22.00 Čas, poročila, 22.20 Radio-jazz. — **Nedelja, 19. novembra:** 8.15 Poročila, 8.30 Gimnastika, 9.00 Versko predavanje, 9.30 Orgelski koncert, 10.00 Zdravstveno predavanje, 10.30 Operne arije s spremljevanjem orkestra, poje ga. Pavia Lovšetova, 11.30 Slovenska glasba, Radio orkester, 12.00 Čas, plošče, 16.00 Iz sadjarstva in vinarstva III, 16.30 Ljudska igra, 17.30 Plošče, 20.00 Romantične uverture izvaja Radio orkester, 20.30 Plošče, 21.00 Koncert Slov. vokalnega kvinteta, 21.30 Čas, poročila, 21.50 Koncert tamburaškega kvinteta, 22.50 Plošče. — **Ponedeljek, 20. novembra:** 18.00 Gospodinjska ura, 18.30 Znanstveno predavanje, 19.00 Plošče, 19.30 Poročila za inozemstvo, 20.00 Plošče 20.30, Prenos opere iz Belgrada, vmes čas in poročila. — **Torek, 21. novembra:** 11.00 Solška ura, 12.15 Plošče, 12.45 Poročila, 13.00 Čas, plošče, 18.00 Otroški kotiček, 18.30 Plošče, 19.00 Francoščina, 19.30 Pomen dobrovoljskega pokreta za postanek Jugoslavije, 20.00 Valčkova ura, Radio orkester, 20.30 Kuplete poje g. Danilo Bučar, 21.00 Operni dueti, gđe. Korenčanova in g. Dermota, 21.30 Čas, poročila, 21.50 Radio orkester, 22.20 Angleške plošče. — **Sreda, 22. novembra:** 18.00 Komorna glasba, Radio kvintet, 18.30 Radio orkester, 19.00 Trebne in Črna gora, 19.30 Literarna ura, 20.00 Prenos iz Prage, Simfonični koncert, 22.00 Čas, poročila, 22.30 Radiojazz.

Vocetranski minister Mussolini. Sedaj, ko je Mussolini odslavlil zrakoplovnega ministra Balba in mornariškega ministra Sirrianija, je prevzel dve novi ministristvi. Kmalu pa bo baje prevzel Mussolini še poljedelsko ministristvo. Tako bi bil Mussolini: ministrski predsednik (zgoraj desno), zunanji minister (spodaj levo), mornariški minister (zgoraj levo), letalski minister (spodaj v sredil), vodja fašistične milice (spodaj desno), kmetijski minister (zgoraj v sredil).

KAJ JE NOVEGA

Koliko imamo drž. nameščenecv, upokojencev in invalidov

Po proračunu za leto 1933/34 je v naši državi: ministrov in banov 27, uradnikov 54.796, uradniških pripravnikov 15.552, zvanikov 34.984, slug 11.075, kontraktualnih uradnikov in dnevničarjev 38.601, nerazvrščenega osebja 2253, oficirjev in vojaških uradnikov 10.107, podoficirjev, orožnikov in kaplarjev 39.933, **skupno torej 207.130 nameščenecv**. Po lanskem proračunu jih je bilo le 197.056 in se je torej njih število v enem letu povečalo za 10.074. To povečanje se pojasnjuje s tem, da so bili preje nekateri nameščenci plačani po proračunu materialnih izdatkov, letos pa po onem osebnih.

Držav. nameščenecv po banjskih upravicah pa je bilo 43.685, za 1933 manj ko po prejšnjem proračunu.

Upokojencev pa je bilo in za nje določeni ti izdatki: pri glavni državni blagajni 7821 in je znašal letni izdelek za nje 176,5 milijonov, pri Drž. hip. banki 85 z 948.240 dinarji izdatkov, finančni upravi v Ljubljani 9467 s 155.606.532, direkciji v Zagrebu 14.468 z 242,9 milijonov, Banja Luka 2234 s 50,1, Splitu 4262 s 62,7, Sarajevu 4791 s 75,1, Podgorici 4795 s 50,8, Novem Sadu 6095 s 95,1, Nišu 5399 s 55,3.

Domače novice

d Premješčen je učitelj Dacar Melnior iz Poljan nad Skofjo Loko v Malo Polano, okraj Dolnja Lendava.

d Te dni je minilo 13 let, odkar je bila sklenjena tako zvana rapalska pogodba, po kateri je dobila Italija Julijsko Krajino in z njo nad pol milijona Slovencev in Hrvatov.

d Električna centrala na Ljubljani. Reka Ljubljanica ima od Vrhnike pa do svojega izliva v Savo le majhen padec. Vendar pa je — če izvajamo slapove na Vrhniki — na dveh točkah padec zadosten za pridobivanje električnega toka. To je na Fužinah, kjer že izrabljajo vodno silo, v Ljubljani pa samo na skalati pri cukrarni. Tam je v načrtu nova vodna elektrarna. Edina vodna elektrarna na ozemlju ljubljanske občine, bi imela tudi do 800 kilovatov zmogljivosti ter bo mogla, če računamo povprečno zmogljivost ob nizkem vodnem stanju s 600 kilovati, oddati na leto okoli 7 milijonov kilovatin ur na razpologo za tok. Hidroelektrarna bi delala seveda vzajemno s kalorično elektrarno mestne občine, ki bi jo mogla dobro izpopolnjevati, ker bi vodna centrala imela najvišje vodno stanje in s tem največjo zmogljivost v jesenskih in zimskih mesecih, ko je največja poraba toka v Ljubljani, obratno pa bi imela poleti najmanjšo zmogljivost, ko tudi kalorična centrala ni preveč obremenjena. Vodna centrala ne bi veljala preveč ter bi se mogla naglo plačati oziroma bi dobiček vodne centrala še celo nekoliko nadomestil stroške za ureditev Ljubljane. Saj Ljubljane bi nalašč

Skoplju 1791 s 34,0 in Beogr. du 1018 z 21,5 milijonov Din. Vseh upokojencev in upokojenk (rodbinskih in osebnih) je bilo 60.402, ki veljajo državo 1020 milijonov dinarjev v enem letu.

Banovinskih nameščenecv pa je bilo poleg tega še: uradnikov 2056, uradniških pripravnikov 1056, zvanikov 572, slug 428, dnevničarjev in kontraktualnih uradnikov 7868, nerazvrščenega osebja 106, skupno 11.578 banovinskih nameščenecv, za 1322 več ko lani.

Banovinskih upokojencev je imela Dravska banovina 85, za katere so proračunani izdatki na 697.615 Din. Vseh banovinskih upokojencev je bilo 699, njih pokojnine pa določene na 7.661.826 Din.

Dne 1. julija t. l. je bilo vseh invalidov 70.788, katerim se letno izplača iz državne blagajne 105.499.855 Din. Po posameznih finančnih direkcijah je invalidov: v ljubljanski 5254 z 9.017.722 invalidnine, zagrebški 11.713 s 17,9, banjaški 2112 s 3,69, splitski 5490 z 8,0, sarajevski 12.457 s 16,1, podgorički 5270 s 7,4, novosadski 8411 z 11,6, niški 15.714 z 18,6, skopski 5032 s 7,5 in beograjski 1575 s 3,6 milijonov Din invalidnine.

za elektrarno ne bi bilo treba posebej urejevati, ker mora tako in tako biti urejena, temveč bi bilo samo postaviti v strugo elektrarno z vsemi stroji in zadeva bi bila urejena. Znano pa je, da ravno pri vodnih elektrarnah — spomnimo se le na Završnico — zahteva sorazmerno največ stroškov ureditev vodne struge. Se vedno pa ni rešeno pravno vprašanje, kdo ima pravico postaviti to elektrarno. Že leta in leta se vleče v tem oziru spor med mestno občino in banovino, oziroma poprej deželno upravo in oblastno samoupravo ter so se že vršile o tem razne obravnave. Seveda bo morala biti poprej vsa struga Ljubljane, kolikor je je v mestu, končno urejena in potem se bo mogla elektrarna šele graditi. To pa nikakor ne bo pred letom 1936, tudi če se dela že pospešijo.

d Zračni napad s strupenimi plini. V nekaterih mestih Jugoslavije so se že vršile vaje v obrambi civilnega prebivalstva v primeru zračnega napada z bombami in strupenimi plini. Enak poizkus se vrši v Ljubljani dne 18. novembra v prvih popoldanskih urah. Prebivalstvo naj se točno ravna po navodilih.

d Zaključek Kmetijske šole na Grmu. Z 28. okt. so končali pouk absolventje Kmetijske šole na Grmu. Tako je odšel zopet na potrebno delo 19 strokovno naobrazjenih kmet. sinov. Od 19 absolventov so izdelali 4 z odličnim uspehom, 5 jih je izdelalo s prav dobrim in 10 z dobrim uspehom.

d Poplavljenec. Znano je, kako neizmerno škodo je v Sloveniji napravila povodenj. Posledica tega je, da dan na dan prihajajo poplavljenecv prosi: milodarov. Večina teh pride brez vsakega potrčila, da jim je voda naredila škodo, le malokdo ima potrčilo od župnika ali župana — Prav gotovo bodo pod imenom poplavljenecv hračili tudi taki in iz takih krajev, kjer ni voda naredila nobene škode. Zato

naj se vsak poplavljenec skaze s spričevalom župnega ali občinskega urada, da mu je voda povzročila znatno škodo in da nima od česa živeti. Sicer se lahko zgodi, kakor se je zgodilo pred leti, ko je velika vas na Dolenjskem pogorela, da so to priliko porabile osebe, ki jim ogenj ničesar ni uničil, pa so prosjali pod imenom pogoreli.

d To so poslanci! Narodni poslanci svobodne države Irske zahtevajo, da se v spomin na letošnje sveto leto postavijo sv. razpela v narodno skupščino, v senat, v vse sodnije in na vseučilišča.

d Poceni naslovi. Kdor plača v Arabiji v državno blagajno 200 Din, dobi naslov patrijota; kdor plača 300 Din, dobi naslov aktivnega patrijota; kdor plača 400 Din, je velik patrijot, a kdor odšteje 800 Din, se smatra za največjega ali superpatrijota. Seveda je veliko vprašanje, če so vsi ti patrijoti res patrijoti.

IGNACIJ NAROB. TAPETNIK. GOSPOSVETSKA CESTA ŠT 16 (PRI LEVI)

d Rok za raztovorjenje vagonov treba podaljšati. Združenje trgovcev v Šibeniku je poslalo Generalni direkciji državnih železnic predstavo, v kateri prosi, da se podaljša sedanj rok šestih ur za raztovorjenje tovornih vagonov na najmanj 12 ur. Zlasti se zahteva to za blago, ki pride razsuto, ali ki je v steklenih ali glinastih posodah. V roku šestih ur ni skoraj mogoče raztovoriti vagonov in trgovci morajo zato plačati ležarino za vsako prekoračeno uro, pa čeprav je bil določeni rok prekoračen tudi brez njih krivde.

d Kranjski orožniki so odpeljali v zapore ljubljanskega okrožnega sodišča dolgo iskane vlomilca in tatu Stanka Zupanca iz Zaloge pri Kamniku, ki ima na vesti veliko število tatvin in vlomov.

d Uradne ure pri šolskem oddelku hanske uprave v Ljubljani so vsak torek in četrtek od 10 do 12 dopoldne.

d Proslava 40 letnice Muzejskega društva v Ptujju se vrši 19. novembra.

d Zaižana vožnja je dovoljena na zborovanje čebelarjev v Belgradu.

d Pevsko društvo »Vardar« iz Skoplja je priredilo te dni dobro uspešno koncerta v Ljubljani in v Mariboru.

Med brati Hrvati

d 70.000 oseb se je udeležilo proslave svetega leta v Zagrebu. Po posvetitvi svetemu Srcu Jezusovemu, je ogromna množica na Jelačičevem trgu odpela tudi znano Marijino »Rajska Djevo, kraljica Hrvatov«.

d Kako poročajo. Eden izmed časopisov, ki bi nas gotovo tožil, če bi mu očitali, da katolištvu ni naklonjen, so tudi zagrebške »Novosti«. Stvar je sledeča. V Zagrebu so proslavljali te dni 1900 letnico Odršenja. V procesiji je sodelovalo 40.000, na zaključni slavnosti na Jelačičevem trgu pa okrog 70.000 ljudi. Čeprav je bila procesija dogodek prve vrste, so »Novosti« napisale o njej toliko, kakor o kakšni nogometni tekmi. Poročilo so uvrstili na šesto stran med dva filnaska oglasa »V znamenju ljubavi« in »Begunec«. V poročilu omenjajo »Novosti« s prozornim namenom »bogata razkošna duhovniška oblačila poleg skupne siromašnega naroda« in »otroke, ki se tresejo od uraza«. Zanimivo za nas katolice je namreč

Dolžniki vseh stanov!

Za Vas posluje »ZASČITA« Ljubljana, - »Grafika«
Masarykova cesta št. 14

VINA za vse prilike naročite pri
Centralni vinarni v Ljubljani

to, da so bili »ornati poleg revnega naroda« in »od mraza tresoči se otroci« na zagrebških ulicah tudi pri drugih prilikah, a »Novosti« tega niso omenjale.

d Zborovanje jugoslovanskega združništva se je vršilo pretekli teden v Novem Sadu. Zbor je posvetil glavno pozornost vprašanju našega kmeta, krizi v kateri se nahaja zaradi pomanjkanja trga za pridelke in dolgovom, ki kmeta znova oblegajo. Resolucije, ki so bile sklenjene, kažejo, da sme naše ljudstvo, ki si je z zadrugami svoje dni opomoglo, z zaupanjem zreti v to ustanovo, ki bo gotovo enkrat zopet edina njegova pomoč, da prebrede tudi sedanje težave, ako bodo na vodilnih mestih vedno in povsod usebični, poštrevolni, socialni ljudje.

d Ni Prebričevičevo, ampak Dobropolje. Dobro se zaveda svojih državljanskih dolžnosti občinski odbor v Pribričevičevem v Bački. Na seji dne 12. oktobra so namreč občinski možje sklenili, da se njih občina ne bo imenovala več Pribričevičevo, ampak Dobropolje.

d Vsled previsoke trošarine je zelo padla potrošnja sladkorja. Posledice te manjše potrošnje se kažejo sedaj tudi že v sladkornih tvornicah. Tako je bilo še letos zaposlenih v sladkorni tvornici v Osijeku okoli 1400 delavcev, katerim je tvornica plačevala okoli 2 in pol milijona Din na mesec. Sedaj je pričela tvornica odpuščati delavce in bo v vsem odpuščenih okoli 1150 delavcev. A trošarina na sladkor vseno ne bo znižana.

d Požar v sarajevski stolnici se je pojavil koncem oktobra. Pričeli so goreti prt in leseni deli nekega oltarja. Ogenj so pravočasno opazili in zadušili. Sumijo, da je bilo nalašč zažgano.

d Volkovi se gibljejo. Iz Livna poročajo: V tukajšnjih planinskih krajih volkovi vsako leto napravijo veliko škodo. Letošnje jesen so se volkovi pojavili nenavadno zgodaj. Posebno gospodarijo na planini Kamešnici in pa na Livnjskem polju. Kmetje se branijo, kakor se pač morejo. Največkrat organizirajo skupne pogone in kurijo grmade, da odženejo volkove od živine. Pobili so jih že veliko. Kože prodajajo po 60 do 90 Din. Nadavno se je zgodil nesrečen slučaj, pri katerem bi skoro prišel ob življenje neki kmet. Volkovi so napadli njegovo stajo. Ko se je kmet branil, je nehoče zamašil puškino cev s prstjo. Ko je ustrelil, se je cev razletela in smrtno, nevarno ranila nesrečnega kmeta. Volkovi so se razbežali, kmeta pa so prepeljali v bolnišnico v Livno.

— Jesen — dež! Najlažje se človek prehladi ob deževnih dneh, ko je telo izpostavljeno mnogim premenam toplote. Prehladu sledi influenza, angina, večkrat tudi nevarna hripa, ako se naglo ne odpravi. Zato ozdravite takoj ob prvem začetku vsak tudi najmanjši prehlad. To dosežete najbolje z znanimi »Bayer« Aspirin tabletami, ki slove po vsem svetu kot najboljši in najbolj zanesljivo sredstvo proti prehladu vseh vrst.

d Resnega moža si je želela. V Jajcu se je na zelo slovesen način poročil starec-milijonar, ki je bil skozi česetletja predsednik kluba samcev. Do te poroke pa ni prišlo na navaden in enostaven način. Starec je sredi belega dne ugrabil neko kavarniško pevko in jo odvedel na svoj dom. Čeprav so se pevki ponujali 40 let mlajši ženini, vendar se je odločila za starega milijonarja, češ, da si je vedno želela le resnega moža. Ko je pevka, po rodu Madjarka, dobila vse potrebne dokumente, sta se s starcem takoj poročila.

d Prvi ženski pravoslavni samostan so otvorili te dni v Črni gori.

Iz naše prestolice

d Za novega ministra dvora je bil imenovan dosedanj vršilec dolžnosti ministra dvora g. Milan Antič.

d Slovesen sprejem bolgarskega princa. Z ekspresnim vlakom je odpotoval dne 11. novembra iz Belgrada v Sofijo brat bolgarskega kralja, princ Ciril, ki je bil gost na našem dvoru. Ves dan je prebil bolgarski princ v družbi našega kraljevskega para. Na čast visokemu gostu je priredil naš kraljevski par opoldne kosilo v dvorcu na Dedinjah, popoldne pa se je princ Ciril odpeljal v družbi našega kralja in kraljice v Topolo. Na povratku so se ustavili tudi za nekaj časa na Avali, kjer je bolgarski princ položil venec na grob neznanega junaka. Zvečer je bila na dvoru na Dedinjah istotako na čast princa Cirila prirejena večerja, kateri je prisostvoval tudi bolgarski poslanik na našem dvoru Kjoševanov, tajnika bolgarskega poslanstva Pecev in Tolčev ter bolgarski vojni ataše Kraev. Princa Cirila je spremljal na železniško postajo naš kralj z vsem svojim spremstvom.

d Narodna skupščina je sprejela zakonski predlog o nastanjanju vojske in mornarice. Za nastanjanje vojske in mornarice v mirnem stanju po zgradbah zasebnih ustanov, podjetij in posameznih privatnih oseb, daje država odškodnino v denarju, za nastanjanje po zgradbah državnih in samoupravnih teles pa ne. Za nastanjanje v mobilizacijskem in vojnem stanju se ne daje nikakršna odškodnina nikomur. Občinske oblasti so dolžne, da v slučaju potrebe, izvrše pravilno in pravično nastanjanje. Ne smejo pa se uporabiti oni prostori, ki so neobhodno potrebni gospodarju in njegovi družini za stanovanje. Za škodo, ki jo morda povzročijo v stanovanjih, odgovarjajo nastanjene čete. — Večina poslancev je sprejela nekatere spremembe skupščinskega poslovnika, ki imajo namen onemogočiti opoziciji, da z raznimi vprašanji razburja večino in ovira skupščinsko delo.

d 538.826 zavarovancev. Po uradnih podatkih Osrednjega urada za zavarovanje delavcev je sedaj v Jugoslaviji zavarovanih 538 tisoč 826 delavcev in nameščencev; 18.543 manj kot lansko leto.

d Pri volitvah v belgrajsko delavsko zbornico je dobila lista Krečiča (rdeča) 20.094 glasov in 57 mandatov, lista Petkovića (plava) pa 1344 glasov in 3 mandate.

d V vojno akademijo se bodo odslej sprejemali le maturanti in ne več oni, ki so dovršili le 6 gimnazijskih razredov.

d Koncert za poplavlence v Nišu. V nedeljo, 25. okt. je pevsko društvo »Zvezda« v Nišu priredilo koncert v korist našim poplavlencem. Poleg lepih slovenskih in srbohrvaških pesmi je bil na sporedu tudi govor in deklamacija. Zbor je vodil gosp. profesor Pokorni in je dosegel v vsakem oziru lep uspeh. Udeležba je bila velika. Pobudo za prireditve je dal niški kat. župnik č. g. Srečko Perič, ki je tudi v cerkvi napravil zbirko za nesrečne poplavlence. Denar je bil takoj odposlan v Ljubljano. — Res lep zgled bratske ljubezni do trpečih!

d O občinskih volitvah v dravski banovini je stavil vprašanje na notranjega ministra poslanec parlamentarne opozicije Lončarevič.

d Novo zgrajena katoliška cerkev se bo blagoslovila dne 19. novembra v Kraljevem. Blagoslovil jo bo belgrajski nadškof o. Rodič. V novi cerkvi bo prostora za 800 ljudi, nova župnija pa šteje okoli 3000 duš. Pod novo žup-

Brez teh dveh ni pranja!

Henko za namakanje perila in za omehčanje trde vode, Persil za izkuhanje, to je pravi način pranja. Ravnanje se točno po navodilih in dosegli boste brez truda perilo belo kot sneg. Persil in Henko sta domača izdelka ter se dobivata v vsaki trgovini.

nijo spadajo: Kraljevo, Čačak, Užice, Vrnjačka Banja, Gornji Milanovac in Kruševac.

d Okrog 50 kavarn so zaprli dne 1. novembra v Belgradu. Vzrok: kriza, ni gostov. Sicer pa je v Belgradu kavarn odločno preveč, namreč okrog 2500.

d Tri nove srbske pravoslavne cerkve bodo sezidali v Boki Kotorski in sicer: v Dobroti, Prčanju in Tivtu.

d Besedilo konkordata med Jugoslavijo in sv. Stolicjo je menda sestavljeno. Tako vsaj poročajo nekateri časopisi. Podrobnosti pa še niso znane javnosti.

Novi grobovi

d Smrt pobrati pod lopato ... V Mariboru je umrla hišna posestnica Julijana Siera. — V mariborski bolnišnici je odšel v večnost okr. podnačelnik 53 letni Franc Pezdich. — V Mariboru so pokopali Milutina pl. Layerja, vladnega svetnika v pokoju. — V Škofji Loki so položili v grob posestnika Franca Komana. — V Vidmu ob Savi je smrt pobrala v enem tednu kar štiri stare žene: 78 letno Jankovičovo Elizabeto, 71 letno Koritnikovo Rozalijo, 93 letno Marijo Lapuh in staro Molanko. — V Ljubljani so umrli: Ivana Dimic roj. Smrekar, Anton Reya pl. Castelletto, Marija Rabič roj. Pezdich, Franja Strkovič roj. Petruhar in Alfonz Marijan Adome. Naj počiva v miru!

d V Zagrebu je umrl znan baritonist za grebškega Narodnega gledališča Slovenec Rudolf Bukšek.

Nesreče

d Neznana zlotinec je ubil s sekuro 60 letno Ano Gorsetovo v hiši kmeta Rohrmann v Slatenu pri Novem mestu. Umorjena je bila sestra gospodarjeve žene Urše, ki jo je orožništvo kot osumljeno djalo pod ključ.

d Oče in sin atonila. Iz Siska poročajo: Pri vasi Proleščice se je zgodila nesreča, ki je zahtevala dve človeški žrtvi. Gjuro Cvetič, za-

kupnik broda, je nakupil koruze in jo natovoril v čoln, ki gre sporedno z brodom, da bi jo prepeljal na drugo stran Save, ki je močno narasla. V čoln sta stopila on in njegov sin Ivan. Sredi Save je čoln zašel v vrtnec, ki ga je prevrnil. Oče in sin sta izginila v valovih Save.

d Je mislil, da je revolver prazen. Oni torej je v Srbskih Agicjih pri Bosanskem Novem prišla v neko trgovino mladenka Angela Kosič. Ker je bila trgovina zaprta, je šla v hišo, kjer je naletela na 15 let starega trgovčevega sina, ki je imel revolver v rokah. Deček je mislil, da je revolver prazen, pa ga je nameril proti Angeli ter sprožil. Strel je Angelo zadel v glavo in jo na mestu usmrtil.

d V trboveljskem rudniku je oni dan zasulo 34 letnega rudarja Andreja Miklavčiča. Težko poškodovanega so pripeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer pa je nesrečnež poškodbam podlegel.

Razno

d Duhovne vaje za žene bodo v Domu Brezmadežne še enkrat pred božičnimi prazniki in sicer od 25. do 29. novembra. Ob sklepu cerkvenega leta prenovite svoje duše, da boste kos odgovornim nalogam, ki jih imate kot žene in matere. Lepo povabljeni! Pišite na naslov: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, pošta Domžale.

d Važni dogovori med našo in italijansko vlado se vrše te dni v Rimu. Gre predvsem za carinske postavke na blago, ki ga izvažajo Jugoslavijska. Od uspeha teh dogovorov je odvisen naš izvoz goveje živine, mesa in drugih potrebščin, ki smo jih doslej prodajali Italiji.

d Pred sodiščem za zaščito države v Belgradu so bili obsojeni: Lujo Micić, podpolkovnik v pokoju, na smrt na vešalih, Avgustin Furlani, privatni uradnik in kapetan v ostavki, na 20 let robije in trajno izgubo častnih pravic, Mane Streicher, letalski kapetan v pokoju, na 10 let in 6 mesecev robije in na

Bernardka v Lurdu. Leta 1858 se je Devica Marija prikazala Bernardki v lurški votlini. Pastirica se je pisala Bernardka Soubirous. Slika nam ponazarja ta prizor. Bernardka ima biti proglašena za svetnico.

trajno izgubo častnih pravic, Kamilo Seraglio, trgovec, italijanski državljani, na 10 let robije, po izdržani kazni pa na stalni izgon iz države, Edmund Weiss, trgovec, italijanski državljani, na 5 let robije in izgubo častnih pravic, po prestani kazni pa na stalni izgon iz kraljevine Jugoslavije, Fridrik Červenka, major v pokoju, avstrijski državljani, na dosmrtno robijo in trajno izgubo častnih pravic (izgon iz kraljevine

Jugoslavije), Oskar Ravnahter, admin. kapetan v pokoju na 2400 Din, odnosno 40 dni zapora, Raul Ravnahter, admin. kapetan v pokoju, na 1200 Din, odnosno 20 dni zapora, Anton Velikonja na 3000 Din, odnosno 50 dni zapora. Mate Lalič, podpolkovnik v p., je bil oproščen.

d Zupan se je vozil kot arestant. Zupan neke občine na jugu si je hotel prihraniti denar za vožnjo v Slavonski Brod. Zato je izstavil sebi in še dvema svojima prijateljema obzonske liste. Liste je prevzel občinski redar spremljal »arestante« v vlaku. Sprevodniku se je zdelo sumljivo, ker so se možakarji veseli med seboj pogovarjali in pri tem pili iz skupne čutare. Na policiji v Slavonskem Brodu pa se je redar ustrašil višje oblasti ter vse razložil, nakar je policija županovo premetenost občajno kaznovala.

d Dražba kožuhovine v Ljubljani bo 22. januarja 1934 v prostorih Ljubljanskega veleposlaništva, pridno pripravljajte blago in se za vnos nje svojega pridełka poslužite edinole svoje prodajne organizacije »Divja koža« v Ljubljani — se le-sejem. Komur poslovni red »Divje kože« ni marja, naj ga takoj zahteva.

Predhodniki težkih pljučnih bolezni

postanejo lahko kašelj ali motnje pri dihanju, ako se zanemarijo. Prehlad se pogosto javlja poleg kašlja tudi v drugih oblikah, kot so brnjava, bolezn v vratu, težkoče pri dihanju, bolečine v prsih, ledjih in v ramah. Pri slabotnih osebah in pri otrocih morejo imeti taki pojavi zelo težke posledice, ako se poslabšanje ne ustavi pravočasno. Zato store dobro oni, ki se zavarujejo z uporabo pravega Zagoškega soka »Elsa« za prsa in proti kašlju lekarnarja Fellerja. 2 steklenici 50 Din, 4 steklenice 92 Din. Zavezojem in poštino vred pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubička Donja, Elsa trg 16, Savska banovina.

Zavedajmo se svojih dolžnosti do katoliškega časopisja! Leto se nagiba h koncu, treba bo obnoviti naročnino za časnik. Obnovi naročnino vsak! Ne samo to, agitiraj za katoliški časopis. Pridobi mu novih naročnikov! Mladina na delo! To delo je najlepša oblika prepotrebne modernega apostolskega dela.

15. obletnica premirja na francosko-nemškem bojišču. Na sliki vidimo francosko-angleško delegacijo pod vodstvom maršala Focha pred zgodovinskim železniškim vozom, v katerem je bilo podpisano premirje.

Srečni brivec. Tarasconski brivec Bonhoure s svojo ženo in 12 letnim sinom pred svojo brivnico. Slika je bilo malo minut potem, ko je dobil obvestilo, da je zadel glavni dobiček francoske državne loterije v znesku 5 milijonov frankov. Od samega veselja je izjavil, da bo tisti dan vsem obiskovalcem dal brezplačno napraviti trajne kodre.

Francoski ministrski predsednik Sarraut je z vlado izjavil predstavil zbornici novo vlado ter dobil zaupnico. 274 poslancev se je vzdržalo glasovanja.

PO DOMOVINI

Zahteve pravoslavnega duhovništva

Nedavno so v Celju zborovali duhovniki zagrebškega pravoslavnega cerkvenega okrožja in so po daljši razpravi sprejeli sledeče zahteve:

1. Treba je, da bogoslovni jezik (staroslovensčino) narod bolj razume, zato je nujno, da se prevedejo nekateri deli bogoslužnega staroslovenskega besedila v srbohrvaščino.

2. Pridiga naj postane sestavni del bogoslužja: v ta namen naj se izdela zbirka propovedi za vse nedelje.

3. Ugotavlja se, da temeljni pouk v obstoječih srbsko pravoslavnih semeniščih ne daje zadostne izobrazbe pravoslavnemu duhovniškemu naraščanju.

4. Ministrstvo prosvete naj odstrani iz

šole in vzgoje narodne mladine vse učitelje, ki bi v šoli ali izven nje s svojimi vedenjem, delom in govorjenjem delovali za brezboštvo in nevero.

5. Državna cenzura naj zelo pazi, ko daje dovoljenja za filmske predstave, zakaj, dognano je, da so nenravni filmi s svojimi slikami med največjimi vzroki npravne pokvarjenosti današnje družbe, posebn mladine.

6. Časnikarji naj ne obelodanjajo spisov in dopisov, ki so vsebinsko v kvar npravnosti.

7. Notranje ministrstvo naj odredi, da se bodo ženske in moški kopali ločeno. (Iz Glasnika srbske pravoslavne patrijaršije št. 40 in 41.)

Jaka Špik z Gorenščga

Dons vam bom pa ano staro pravleno povedov. Tačele stare rči so učash tud dobre, da jh mav pofrišamo. Škodjejo obenmo ne, aucajo pa ohka kermo. Posebn dons, k je marskod tok, kokr ta pravlenca prpovduje.

Živu je še u rankh čash an voča na animo grant. Imu j pa več brihtnih sinov. Počas je gratov star. sinov so mo že čez gvavo zrasl, pa j še zmerej sam gospodaru pr hiš. Ankat so ga pa sinov začel prganat, nej čez da, k je že star, gospodari pa na zna več po ta novm, sami so pa tud že dost pametn, da b ohka sami gospodari. Voča pa ni mogu na to mislt, da b bjo samo za ta starga pr hiš. Sinov so pa ta soje naprej tišal. »Vi na znate gospodari, use hote zafural, nimate obene skušne, ste še premvadi pa prenavam.« To jim je voča zmerej naprej

metov. Sinov seveda, pametn pa modr može, so se pa zedinil met zboj, da vjo kar ukp gospodari. Grnt se bo na anga prepisov, gospodari bojo pa use tok, da bo za use prov, ne

Pošljite naročnino!

tok kokr voča, k se za obenga nč na zmen. Na to vižo volt, kokr recimo ana pametna občina. Ada je ta viš, župan, druj mo pa pomagajo, gospodarijo pa use. Pa use to ni nč pomagav, ta star ni votu čez dat, držov se j stovčka kokr kop. Poj so ga pa sinov prepričal, da res ni več za gospodarsitv, da j prestar, da namore več, da mo gre že precej na otročje, da bo zanga pa za grnt ta nejbol, če ga da z rok. Voča se j nazadn mogu udat. Šl so h notarj, grnt so prepisal ha sinove, voč so pa dal do negove smrt u hiš kot a na vem kulkm prbolškm. No, k so pa pršl damu, je pa voča spet začev po tasterm devat, ni mo šo z gvave, da ni več gospodari. Začev je spet po soje sam gospodari, ukazvat pa dnar štet. »A smo se tok zmenil?« so rekl sinov. »Ja, a mislte da zej, k sm čez dav, da nam imu nč več za govort. Gospodari sm še zmerej jest,« je voča jezn udaru po miz. Sinov so bli an čas zo jezn nanga, poj k so pa vidl, da voča samo zato tok deva, k mo gre že po vornž na otročje, so se pa počas potovažl. Pa j voča poj počas tud spoznov, da res ni več gospodari in so sinov na use zadne le pršl na soj račun.

To j tista zgodba od anga etarga voča, k ni biv več gospodari, pa j gospodari votu. Povedov sm vam jo pa zato, da se navite preveč čdil, če ote č kšnga tačgale smešnga voča dons srečal. Veste, tak voča j ta soje že naredu, če se mo pa učash zakovca po starh čash, ga pa to že počas mine, posebn, če ma pr hiš korajžne naslednike.

Kdor želi mlad ostati

Na j pravočasno osposobi telo za uspešno borbo proti starostnim pojavom kot so: Soločna utrujenost, občutki tesobe v srcu, omotica, brnenje v ušesih, glavobol, delanemožnost, revmatizem in giht. V to svrhu naj pravočasno prične z rednim uživanjem PLANINKA ČAJA BAHOVEC. Planinka čaj se je že dolgo u jočlje obnesel in uspešno preosnavlja vse človeški organizem. Planinka čaj čisti in redči kri, pospešuje njeno živahno cirkulacijo po žilah ter očisti vse organizem strupenih nased-

lin. Na ta način mu omogoča zopetno sprejemanje novih, rednih snovi in ravno ta proces je bistveni predpogoj za mladosten občutek, splošno duševno in telesno prožnost in za veselje do življenja.

Nabavite si takoj v najbližji apoteki samo prístni PLANINKA-ČAJ BAHOVEC po Din 20 — in z napisom proizvajalca:

Leharmo Mr. BAHOVEC, Ljubljana

Reg. br. 12590 20/VII. 1932

RAZNO

Zdravljenje umobolnih. Znani strokovnjak profesor Wolfgang Wieser je predvajal Röntgenološkemu društvu v Monakovem čudežno ozdravljanje umobolne. Röntgenovi žarki se že dolgo priporočajo pri zdravljenju različnega vnetja. Zdaj se je izkazalo, da koristijo tudi umobolnim, pri katerih je povzročilo vnetje možganske mreže splošno zaostalost. Število sličnih nesrečnejšev je izredno veliko med prebivalstvom planinskih del in morske obale, kjer škoduje deci hud zimski veter. Pod vplivom žarkov postanejo bolniki zopet dovzetni za vnanje vtise in kmalu dohitijo običajne sovratnike. Seve da potrebuje slično zdravljenje veliko previdnost. Profesor Wieser bo objavil navodila za röntgenologe, ki bodo omogočila čim širše izkoriščanje novega zdravljenja.

Bencin, ki se ne vna-
me. Francoska izumite-
lja, Henry Bardelle, teh-
niški ravnatelj, zrako-
plovbe Aero Union, in
inženjer François Fer-
rier, sta odkrila nov ke-
mičen način cepjenja

Naš gospod župnik

Spisala Helena Halaschka. Iz nemščine
prevedla Marija Kmetova

V delopustu jo je mož popravljaj, kolikor se je pač dalo. Sicer je hodil h kmetom na dnino, ona pa je bila postrežnica, perica, poljska delavka — kakor je pač naneslo. Za to ženo je imel dan še enkrat toliko ur ko za druge. Leto in dan je vstajala ob štirih zjutraj in se pozno vlegla. Ob nedeljah je počedila po hiši in krpala perilo za moža in otroke. Navzlic temu pa ni bila žena nikoli čemerna ali zlobna. Vsa nežna in praznaja je prenašala svoje življenje s skromno ljubeznivostjo, kar ni bilo prav nič podobno kaki »junaški materici. Preprosta duša, zroča iz njenih bledomodrih oči, se je zdela prav tako sveža in očistena, kakršna so bila njena rdeča, polna lica.

Malo je govorila. Ni se pritoževala, še tedaj ne, ko se je pojavil peti otrok. Čez tri dni si jo že videl prati plenice. In čez teden je šla spet delat na polje. Njen najstarejši, osemletni fant, je oskrboval mlajše, kolikor mu je dopuščala šola. Bil je popolnoma tak ko mati. Da ste ga videli, kako je šel po vasi, noseč najmlajšega v naročju, drugega pa držeč za roko! Počasi je stopal, s trebuhom naprej ko kak veliki, ena rama je bila nižja, druga postrani, a mala dva sta se držala za gube njegove bluze in se dala vleči. Kako brezbrizno je opazoval igranje drugih otrok! A kako so ga srbele noge, ko so se drugi ko divjaki lovili krog vodnjaka! Pa celo, ko so se »nikali« pred župniščem! V to igro je bil gotovo zaljubljen, zakaj, kjer so se nikali, ondi je obstal s svojimi varovanci prikovani. Bržkone pa najmlajšemu to ni

bilo po volji, ker je takoj zakričal, kot bi bil na ražnju, če je prestalo uspravajoče zibanje.

»Glej, da greš izpod nog s svojim kričadom!« so mu najčestje zaklicali otroci. In deček se je molče odstranil in se je šele tedaj plaho približal, kadar je kričal milostno zaspal v njegovem naročju.

Nekega dne pa se ni zmenil za kričanje svojega tirana. Naj le vpije! Na vsak način mora videti, kako bo mali Sebli spravil svojo najlepšo frnikolo iz zagate. Dučet frnikel je bilo sovražnik. On bi jih bil dobil, tako izborni misel ima! Da, če bi imel prosto eno samo roko! Vse ga je zasrbelo! Nič več ni slišal obupnega kričanja svojega gospodka, kar pozabil je nanj... in nenadoma tudi njegove teže ni bilo več. — Joj, kako se je prestrašil! O ne, saj ni izgubil tega dundeča. Plaval je med nebom in zemljo nad glavo starega župnika, ki ga je držal v svojih močnih rokah in ga po svoje pozibaval. V takem položaju je mali možek prišel ob glas. Naš župnik ga je vzal v naročje, prijel drugega za roko in ostala dva sta se ga tebi nič meni nič prišla za talar.

»Igraj se!« je rekel župnik fantu.

Deček je videl, kako je odšel župnik z njegovim bremenom na vrt, in je bil tako vesel, da ni vedel kaj početi. Tekal bi bil, skakal, se nikal, pel..., preveč je bilo vsega, kar bi moral storiti v teh minutah! Pa je kar stal, mahal z rokami, dvigal ramena, se stresal in gledal otroke.

»Fantek, igray se!« mu je zaklical župnik izza ograje.

Ko je prišel fant pozneje po svojo »družino«, da jo odvede h kosilu, jo je našel na travi krog župnika. Najmlajši je spal na odeji in še v spanju držal prst prečastitega v ročici; poldrugetni modrijan je s prstjo posipal župnikove noge, da jih zakoplje. Ostalima dvenema je dobri mož tiho igral na orglice. Nedaleč je stala »La Pepie« stisnjenih ustnic in naježenih las. — Kurt se ni dal pre-

Iz raznih krajev

Stova.
(Zabnica.)

Vsled službene premostitve nas je zapustila naša učiteljica, vzgojiteljica in ljubiteljica mladine gospodična Paplerjerna. Šestnajst let je delovala pri nas. Njeno srce je bilo polno ljubezni in dobrote za revno mladino. Svoja najlepša leta in svoje najlepše moči je pustila pri nas in jih darovala za vzgojo mladine. Otrokom je bila najboljša mati, ki jim je z dolgoletno prakso in svojim talentom zuala vcepiti v njihova srca prve nauke v katoliškem in narodnem duhu. Pa ne le v šoli, marveč tudi izven nje se je udeleževala in žela tepe uspehe. Da je bila pri vseh priljubljena nam jasno priča poslovniki večer, katerega so se udeležili ne le vaščani iz Zabnice, marveč tudi iz Bitnja in sosednjih vasi in kjer so ji s petjem in poslovnimi govori izkazali največje simpatije. Vsa vas in okolica žaluje za njo, kajti zaveda se, da je z njo izgubila najboljšo učiteljico in nenadomestljivo vzgojiteljico. Za njene zaslugе, dobrote in nauke, ki so rodili obilen sad in katerih ji ne moremo poplačati, temveč bodo ostali v našem trajnem spominu, se najlepše zahvalimo in ji želimo obilo sreče na njenem novem službenem mestu v Vodcah in največ uspeha v njenem težkem in odgovornem poklicu.

Cerkveni koncert.
(Trzin.)

Odkar službuje med nami g. župnik Viktor Kragelj, je dobila naša cerkva novo lice. Jako okusno je prebeljena zunaj in znotraj. — Slika Kristusa Kralja na najvidnejšem delu cerkve, obdana s podobo Marije, sv. Jožefa ter treh angelov, daje cerkvi novo lice. Zlati križci v modri kupoli nad velikim oltarjem pa nam je vsem lep spomin na obletnico 1900-letnice Kristusove smrti. Vse našeto je prav mojstrsko dovršil priznani slikarski mojster g. Bradlaška. Jasno, da so bili pri tem stroški izdatni, katere pa so naši poštirovalni občani v precejšnji meri pokrili. Nekaj pa je svedela še ostalo. V križje se ostalega dolga, pa se bo vršil v nedeljo 19. nov ob pol 3 popoldne cerkveni koncert domačega cerk. pevskega zbora.

katerega program obsega moške in mešane zборе ter tri samostojne orgelske točke. Zbor vodi pevodnja Anton Mazovnik, orgelske točke in spremljavo pa izvaja Bl. Strnič, absolvent dunajskega konservatorija. Vstopnina: sedeži 10 Din, stojišča 4 Din. Lastniki trznjskih spominskih »Križcev« imajo prost vstop. Morda je vstopnina nekoliko visoka, a to vsled čimprejšnjega kritja prepotrebne obnove cerkve. Vredno ugodne zveze po železnici in z avtobusi, vabimo vse prijatelje cerkv. glazbe, da se koncerta v čim večjem številu udeležijo.

»Koroški tihotapci«.
(St. Andraž pri Velenju.)

Kat. prosv. društvo ponovi v nedeljo, dne 19. novembra igro v štirih dejanjih »Koroški tihotapci«. Začetek ob pol treh popoldne. Igra nam bo ponovno pokazala razmere, ki so pred 13 leti vladale na Koroškem. Vstopnina ostane ista kot je bila dosedaj. Ker osebnih vabil ne bomo razpošiljali, prosimo, da vzamete to povabilo blagohotno na znanje ter se odzovete v najobilnejšem številu. Torej vsi domačini in sosedje, na svidenje 19. novembra v Društvenem domu! — Odbor.

Duhovne vaje.
(Homce.)

Prihodnji teden bo slavila na Homcu 50-letnico ustanovitve mladeniška in dekliška Mar. družba. Obe Marijini družbi je ustanovil bivši homski župnik g. Val Bernik. 50-letni jubilej bomo najlepše obhajali z duhovnimi vajami in sicer za vsa dekleta od 19.—25. nov., posebej za fante od 23.—26. nov. Vabimo vse fante in dekleta v župniji, da se vsi redno udeležujete te velike milosti. Duhovne vaje bo vodil goreči misijonar iz Grobelj gospod Tomaž Tavčar.

Povedecaj
(Globodol)

Suša vzame en košček kruha, moča pa dva, pravi pregovor. Da je to resnično, smo letos občutili tudi v naši dolini. Vajeni smo poplav, toda v tolikem obsegu in kar dvakrat na leto je pa zelo redek slučaj. Spomladi je bilo naše polje prvič poplavljen in tako uničena vsa travnina in travniški. Da bi vsaj nekaj pridelali, smo znova vsejali ajdo in nekateri tudi koruzo.

Po par mesecih, prej kakor je žito dozorelo, je bilo vse zopet pod vodo. Ker se tukaj ne razlije kak potok, ampak nastopi podtalna voda, zato tudi zlepa ne odteče in tako poplavljeni zgornji v njej vsaka rastlina. Prizadeži skoraj vsi; nekaterim je uničeno do tri četrtine letošnjih pridelkov. Marsikateri družini preči pomanjkanje. Potrebna je tukaj pomoč. — Če sta do šole je v tako slabem stanju, da jo je treba takoj in izdatno popraviti. Saj se morajo vsakemu smiliti otroci, ki vsak dan gaziijo tako brozgo. Kdor je za to postavljen, zgani se in vzdrži ljudi, sedaj je največ časa!

Pokopališče smo razširili
(Breznica)

Preteklo nedeljo nam je blagoslovil pr. vzvišeni g. škof Gregor Rožman dokupljen prostor k pokopališču. Stara kraljičeva njiva je postala premajhna, zato je bila še nujna potreba po tej izpremembi. Ob spremljevanju osmih g. obratov je opravil slovesne in pomenljive obrede g. vladika v nad pol ure in najopojih molitvah. Nato je bila pridiga in svet. maša. Za nas je blagoslovljen ta lepi košček gorenske zemlje.

»Venancije«.
(Dev. Marija v Polju.)

Prosveta »Polje« vzpripri v nedeljo, 29. nov., ob 4 popoldne »Venancije«. Igra nam v polju dejanjih predstavlja boj med krščanstvom in paganstvom L. 250 p. K. v mestu Kamerinu. Vabimo k obilni udeležbi. Vstopnina navadna. Bralcev nedeljskega »Slovenca« sporočamo, da se bo na prodajal pred cerkvijo sedaj naprej tudi vsako nedeljo po 6 (prvi) in 8 (drugi) sveti maši. Segajo po listu, ki Vam poceni nudi nekaj ur dobrega čitva.

Spomenik žrtvam svetovne vojne.
(Trebnje.)

Dolgo časa se že zadeva spomenika padlim, požrešan in radi vojne umrlim vleče po trebnjski fari. Prva zbirka zanj se je zbrala že leta 1911, druga iz leta 1925 se je pridružila prvi v hranilnici. Mnogo se je govorilo, a z delom se je odlašalo. Zbirki sta bili pač majhni in za večjo, za veliko trebnjsko farno dostojen, spomenik prepoznati. Kaj malega pa niso hoteli postaviti, ker v trebnjski dolini je ponos doma, kar je v nekem

plašiti. Doktor je bilo lepo, se je odslej priplazil pred župnišče in vselej ga je stari mož osvobodil njegovega bremena.

★

Nekoč je prišla v župnišče Kurtova mati, najsiromakejša žena vse dežele. Pa ni prišla praznih rok: pod predpasnikom je naskrivaj prinesla dva šopa krasnih, rdečih redkvic in raznih zelšč za juho. A to se je zdelo »La Pepiejic« zelo neprimerno.

V nedeljo se je šel naš župnik zahvalit. Pol ducata otrok ga je sprejelo na cesti pred hišo. Ko je vprašal po materi, so zbežali ko zajci in enoglasno zarjaveli: »Mati, gospod župnik, mati, gospod župnik!« Se poldrugoletni se je pridružil: »Upnik, upnik!«

Materi je bilo tako sitno, da ni mogla do besede. Oče je zaman iskal copato za drugo nogo. Prečastiti pa je smehtljal se preštevati otroke in mu je bil eden zmeraj preveč.

»Saj vas je bilo prejšnji teden samo pet! Ali ste se med tem pomnožili?«

Tedaj se je začela žena opravičevati: Šesti otrok prav za prav ni njihov, vsaj čisto njihov ni. Je pa otrok njene rajne sestre. Prošli teden mu je pa še oče umrl. Kaj naj bi bila storila? Pa je rekla svojemu možu, da otrok vendar ne more nič za to, in, kjer je sitih pet otrok, bo pa še za šestega nekaj ostalo!

»Tudi jaz sem tako mislil,« ji je dejal nato njen mož, »saj sem šel že ponj!«

Prečastiti je pogledal stran, večkrat se je moral usekniti in je nato nekam hripavo rekel:

»To sta kavlija — prav zares sta kavlija!«

Potem se je usedel na klop zraven žene in ji pomagal lučiti grah. Vsak, kdor je šel mimo, ga je videl in tudi slisal, kakšne španske ji je pripovedoval, da se je žena na ves glas smejala.

Da — tako se je začelo.

Potem jo je župnik kar mimogrede vprašal, zakaj ne pride nikoli v cerkev. Pa je zardela in ni hotela povedati. Slednjič se je začela jokati in je nekaj tiho, prav tiho rekla, da je ne bi kdo šiljal s ceste...

Prečastiti se je sklonil k njej in zamrmral: »To se bo že kako naredilo.«

Nato je kmalu odšel.

Čez dva dni se je odpeljal župnik z izposojenim vozom v mesto in ni nič povedal »La Pepiejic«. Sebli je bil na vso moč radodaren; ni se mogel premagati in se je delal, ko da mora tudi on v mesto.

Zaman se je trudil vso pot, da bi kaj zvedel od župnika, ki je bil v zadregi in ni hotel govoriti o tem. A ko so bili vidni mestni zvončki, mu je dejal, naj gre Sebli z njim, ker je neka posebna zadeva in on, Sebli, bolj pozna take reči. Rad bi... ne... mu bo že kesneje povedal!

Najprej je Sebli zazijal v župnika, kot bi bilo treščilo vanj. Nato je svečano dvignil roko: »Gospod župnik, življenje bi dal za vas, če hočete, ampak tega — ne, tu vam ne more nihče pomagati!«

Župnik je zavzdihnil in bil bolj in bolj v zadregi. Kmalu je stal ondi, kamor se je bil namenil. Stal je pred... no ugenite? Torej — prav: — stal je pred modistovskim salonom in je že odločno stopil vanj!

Prodajalki, ki sta si radi dolgega časa čistili nohte, sta se skomlenili:

»S čim vam moremo postreči, prečastiti?«

»Z ženskim slamnikom, ljubi moji!«

Smeh, ki je bil v očeh obeh deklet, se je zdaj veselo izhilital.

»Lep slamniki mi dajte, takega z rožami,« je govoril hrabri mož dalje.

močelukov težkega stroja, nega oja. Dobila sta na ta način nov bencin, ki se vname samo pod vplivom izredne vročine. Novo kurivo ne potrebuje nobenega razpaljevalca. Motor ga vsrka v obliki razpršene tekočine, ki spusti takoj po vsaki izstopu beta. Oseba letala proge Pariz-London, ki so tri mesece poskušala novi bencin, so ugotovili njegovo veliko kakovost. Novo kurivo bo baje popolnoma nemogočilo vse avtomobile in letalske nesreče. Grmada, ki so jo polili s tem bencinom, se takoj ugasila. Razbeljeni železni drog, ki so ga namakali v novem bencinu, se je s sikanjem hitro sčistil. Tudi dosedanjemu bencinu nevarne električne iskre niso v slasti vneti novo tekočino. O izumitelja sta dokaj premožna. Nista prijavila nobenega patenta in sta prepustila izum popolnoma brezplačno javnosti.

Steklena oblačila. Iz zelo tankih steklenih nit je mogoče stikati nelo vrsto svile; doslej so to steklene svile uporabljali predvsem kot toplo in zaščito pri parnih vodnih tld. Nemški patentni urad je podelil zdaj patent za oblačila iz stekla, ki

prav. Da bo enkrat tega govorjenja konec, je zavzela za ta spomenik tudi tukajšnja invarizacija. Na njeno pobudo je vzel delo rke dekan in stopil v dogovor z domačimi strojniki. Napravili so skico in po nekoliko izboljšnem osmrtku se zdaj dela, tako da bo drugo delo v n-membri veličasten spomenik slovesno krlit. Na močnejšem podstavku iz domačega kamna — to delo izvršuje zid. mojster g. Fr. Kristof iz — bo stala skupina: Vojak, žalostno nasloime — na puško, gleda na razvaline vojne, za njim na Kristus in polaga levico na vojakova pleca, desnico pa tolaži v ozadju je označen križ. Vse sedeloveški velikosti, samo kip bo visok 4 m. Na to g. Ante Lipovš, akad. kipar na Mirni, knerega dela kažejo njegove lepe talente. Ob strani skupine bosta 2 granati iz umetnega granitne-kamna, na katerih bodo imena vojnih žrtev, katerih je 55, razdeljena po vaseh. Spredaj: bosta je žari za luč ozir, cvetlice. Vsa težaška dela pravljajo fantje ali možaki s kulokom, da bo cedeje. Vse drugo gre gladko, le za denar je huda. Ilo bo odkritje združeno z večjo slovesnostjo in odelovom. Spomenik stoji ob severnem cerkvenem zidu ob državni cesti ob vznožju močnejšega onika.

OVseh svetih.

(Sl. Jurij pod Kumom.)

Za praznike je bilo naše pokopališče prav lepo razeno; grobovi so bili lepo urejeni, vse je bilo lučkah in cvetju. Na pokopališču se je zbrala vsa ara. Posebej moramo pohvaliti lepo petje pod vodstvom našega novega učitelja g. Kržišnika. — Neaj pa se nam ta dan ni dopadlo: zvečer, ko pravi misijani doma molijo za duše svojih rajnih, ni primeren čas za veseljačenje po gostilnah, še manj ples in harmoniko. Na tak način grdo skrunimo imin svojih rajnih. — Vreme imamo prav slabo, lež pada dan za dnem, vmes pa še sneg. Menda ja o bo že začela zima?

Tatvina občinskega denarja.

(Vače.)

Skozi čmerno jesensko vlago le redkokdaj poje solnčni žarek. Tudi življenje poteka emolično, prav jesensko. Kmet hlti, da se s poslednjimi sačji in polja in z drvmi iz hoste pripravi za bližnjo imo. V to vsakdanjost je udarila novica, da so premiti tatovi vlomili v občinsko blagajno v Kandrub. Kako se je tatvina pravzaprav izvršila, je še

danes, po 14 dneh, zagonečno. Izgleda, da je tat odkril nekaj strešnikov ter skozi streho prišel v podstrešno sobo, kjer se je nahajala železna blagajna. Z ročno sekirico je privihnil pokrov ter skozi nastalo špranjo stresel okrog 1000 Din kovanih novcev. Morda pa se je g. zločinec vtihotalpil v podstrešje skozi večna vrata, medtem, ko je župan g. Dežman z nekaterimi možmi do polnoči urejal pisarno, da je naslednji dan izroči novoizvoljenemu županu Francetu Kosu, posestniku v Kandrubah, Brez dvoma je bil z inec tuj človek, ker ni ne duha ne sluha o njem. Pa precej povprečen, ker je pustil na licu mesta sekirno in čepico.

Sv. misijon.

(Škofja Loka)

Zopet smo doživeli dneve, katerih ne bo nikoli mogoče pozabiti. Od 21. do 29. oktobra se je vršil za našo faro sv. misijon, ki so ga vodili gg. lazarišci. Novi krasni govori so tako napolnili nunoško in še posebno farno cerkev, da je bila mnogo premajhna. S hribov in mesta so se teh pridrig in spovedi udeleževali domača vsi farani — in s kakim veseljem! Le mala peščica tistih, ki so vedno proti cerkvi in duhovnikom ni prišla. Prav ob misijonu pa smo spoznali, da nam duhovniki resnično hočejo dobro in smo obljubili biti še bolj zvesti katoliški cerkvi. Bog daj, da bi ostali stanovitvi v dobrem in se tudi na zunaj pokazali neustrašene katoličane. Gg. misijonarjem pa za njihov trud ključemo iskreno: Bog povrni fisočkrat, kar ste nam v teh dneh dobrega storili. — Gostilno pri Kronici so sedaj prevzeli novi, odločno krščanski gospodarji in jo zato vsem priporočamo. Tudi so tam hlevi in prostori zelo pripravljeni za vozove in konje. Naj bi se kmnete tam zopet tako število ustavljali kakor vnaših, saj počteno krščansko gostilno danes že težko dobiš. — Naročite vsi Domoljubce.

Zahvala.

(Ajdovec.)

Tudi Ajdovčani se pridružujemo čestitkam g. svetniku Martinu Poljaku k njegovi sedemdesetletnici. Saj je g. jubilarit župnikoval pri nas celih 20 let in pri nas, samo v nas blagor pustil svoje mladostne moči. Res, neprecenljive so zasluge, ki si jih je nabral v Ajdovcu. Z njegovo skrbjo in podjetnostjo je bila povečana in prenovljena vsa cerkev. Vsi trije oltarji, prižnica, obhajilna miza, tlak itd. je njegovo delo. Pod njegovim vodstvom

je zrastle tudi mežnarja. Tudi cesta je njegova zaslug. Pa še prosvetno društvo, bogata knjižnica in verske organizacije. Koliko žrtve! Kaj pa reveži in bolniki in vsi, ki so bili v težavah? Povsod je bil g. župnik prvi tolažnik in pomočnik. Pa kdo bo vse naštel! Za vse ve samo Bog. Ker drugega ne moremo, naj g. svetnik ve, da so mu Ajdovčani hvalečni iz srca. Vam ključemo: Bog Vas ohrani do skrajnih mej človeškega življenja! — Pa še o letini par besedi. Bogu moramo biti samo hvaležni, da nas je z žitnimi pridelki dokaj bogato obdaroval. Le malo sme smo občutili. Vinska letina je pa bolj slaba. Bomo pa bolj trezni. Jesensko vreme nam pa malo nagaja. Smo pa vseeno veseli, ker se povodnji ne bojimo.

Slovo.

(Predvor nad Kranjem.)

Župniji se je odpovedal in odšel v pokoj naš priljubljeni župnik g. svetnik Franc Laxmayer. Nad četrstoletja je delil z nami žalost in veselje. Bil je nadvse skrben in dober dušni pastir. V kroniki bo z zlatimi črkami zapisano njegovo ime. Ob slovesu so mnogi župnišče kar oblegale. Kmečki možak je trd, kakor je trdo njegovo življenje, a je imel vsak solzne oči. Zgubili smo najboljšega, resničnega prijatelja. Pevec z g. organizmom so mu priradili prekrasen poslovilni večer. Marijine družbenice pa so mu podarile v zahvalo in spomin srebrn kelih in zvonček. Težka je bila ura slovesa. Spominjajte se nas, g. župnik, v svojih molitvah!

Kaj naj sedaj delamo?

(Tomišelj pod Krimom.)

»Kaj naj delamo ob teh dolgih večerih in nedeljskih popoldnevih, ki so se sedaj začeli?« Tako in podobna vprašanja se slišijo zdaj vedno bolj pogosto. Odgovor je prav kratek. Pojdi v prosvetno knjižnico, ki je odprta vsako nedeljo in praznik po maši, pa potrebi tudi po litanijah; tam dobiš proti majhni odškodnini prvovrstne knjige, pri katerih se človek najlepše kratkocha, a se iz njih tudi marsikaj dobrega nauči. Na razpolago je knjižnica prav vsem faranom in ne samo članom društva, kakor so menda nekateri doslej mislili. Poizkusite enkrat in prepričani smo, da boste potem prihajali po knjige še in še.

Pomagajte časopisju, ki vam pomaga! Prezirajte časopisje, ki vas prezira! Borite se proti časopisju, ki se bori proti vam!

o baje propustna za zdrave ultravioletove žarke. Odslej ne bo več potrebno, da se alečeš, če boš hotel v gorah ali ob morju obsevat — zahtevalo bo oblačilo iz mleka. Koliko je novi um res praktično uporaben, pa bomo šele videli — in tu bo imela svojo vlogo tudi cena novega blaga.

Priznali so, Angleški marinornanci so v zadnjem času izkopavali ostanke okrog Mrtvega morja in so izsledili ostanke Sodome in Gomore. Pri tem so ugotovili, da je poročilo sv. pisma, ki veli, da sta obe mesti uničena ogenj in zveplo, popolnoma resnično. Temeljni zidovi so vsi pokriti s pepelom in tudi drugi znaki kažejo, da se uničenje ni ršilo morda radi požara. V neki žari so odkrili okostje majhnega droka, ki so ga očitno etvovali kakšnemu boinstvu.

Vojaka. Polkovnik voku: Imejte vedno pred tati, da smo mi nekaka družina. Vaši predstavniki želijo, da imate v je zaupanje. Jaz sem oče olka. Razumem? Vojak razne: Razumem, papal

Dekleti sta odhiteli po klobuke, tako sta rekli. V resnici pa sta se šli smejat. Ko sta si opomogli, sta privlekli skladanice slamnikov s seboj. A župniku ni bil nobeden po volji, nobeden zadosti lep.

»Nekaj posebnega mora biti, nekaj, kar se more več let zoperstavljati modi in dežju; in cvetice naj bodo na njem, vrtnice, marjete, plavice...«

Slednjič so našli tudi takega. Velik je bil kot kolo, slama najboljša in cvetja — kar cel vrt! Župnik se je kar svetil od sreče.

* * *

V nedeljo je sedel slamnik prav spredaj pod prižnico. Pod slamnikom pa je sedela mala gospa Majerjeva, ki je bila še bolj rdeča ko njen cvetličnjak na slamniku. Ni se ozrla ne na desno ne na levo; prvič zato ne, ker se je bala spogledovanja, in drugič zato ne, ker slamnik ni hotel iti z njo, če se je obrnila. Tedaj ji je kar padel na nos.

Navzlic vsemu pa je bil ta slamnik prekrasen; najlepši v vasi.

Po maši so bili vsi radovedneži utešeni:

»Kajpa, kajpa, župnik ji ga je kupil, ker ni imela slamnika in zato ni mogla v cerkev!«

Na cerkvenih vratih je bilo namreč napisano:

»Prosimo, da ženski spol ne pride razoglav v cerkev.«

To jo je tako zadelo.

Seveda se je bahal Sebli, češ, meni župnik tako vse zaupa, že zdavnaj sem vse vedel!

Ničesar ni vedel! Ničhe ni vedel ničesar in vsi smo se hudovali, da nam ni gospod župnik ničesar povedal. Toliko starih klobukov bi imeli za ženo!

Toda, naš župnik je imel časih čudne muhe.

Prišla je zima in mala ženica je še zmeraj hodila v slamniku. Pa ji je vladarica podarila gorko čepico z te-

pimi čopki. V njej je hodila prat in po drva, a ob nedeljah, za v cerkev, je nosila mojo gredo rož.

* * *

Sicer ji ni bilo kaj reči — vse, kar je res. Dan in noč je delala, nobene miloščine ni marala, še tedaj ne, ko je bil njen mož pozimi brez zasluzka in je delal melle in pletel košare. Krošnjaril je z njimi po okolici in časih prinesel kak frank domov. ... Seveda, huda jim je preda v mali hišici, ki je kar čepela pod sneženo kučmo in pod dolgimi, ledenimi svečami. Prav po malem so opoldne in zvečer izpuhtevali iz visokega dimnika modri, dimasti kolobarčki. Pri oknih so si morali mali otročki močno prizadevati, da so mogli s huhanjem otajati ledene rože na šipah.

Ko je šel nekoč krog poldneva naš župnik mimo, je opazil, da ledene rože še niso bile otajane. Vstopil je. Matere ni bilo doma, očeta ni bilo doma; največji otroci so bili v šoli, le štiriletna punčka je pazila na druge ... in je kašljala.

Župnik je zakuril peč. Pa ga je punčka pocukala za rokav in ga opomnila: »Ne toliko, prosim, drugače za zvečer ne bo nič drv.«

»Bodo, bodo; le nič ne skrbi, mala. Mati naj le dobro kuri!«

In zvečer so bila drva v hiši ... in so bila vsak dan in prav prijetno toplo je bilo. Tudi tečno juho so dobivali vsak dan in mleka in kruha.

Zaloga gospoda župnika je šest tednov preživljala družino osmih glav.

Otroci pri oknih so imeli spet zdrava lička. Nekega dne pa se je vse razvedelo po vasi. V župnišču so se bohotile najlepše ledene rože na šipah in »La Pepier« je besnela v kuhinji.

»Delajte, kar hočete, prečastiti, ampak jaz ne morem več! Saj ste kakor sod, — da, sod ste — brez dna!«

AKO NAS KAJ BOLÍ

je najvažnejše vprašanje: kje vzrok? Na vsak način je zelo dobro, ako imamo vedno pri rokah kakšno lekarniško zanesljivo domače sredstvo, kot je pravi Fellerjev Eisa fluid, ki se že nad 30 let rabi za nego telesa

in za obrambo proti obolenjem, pri revmatičnih boleznih, prehladu, za masažo, pri trganju v sklepih, bolečinah v križu, v obrazu in po vsem telesu. Fellerjev Eisa fluid se dobi v lekarnah in zadevnih trgovinah po Din 6 — 9 — in 26—. Po poštni najmanj 1 zavoju (9 polkusnih ali 6 dvojnih

ali 2 veliki specialni steklenici) Din 56— vsaka taka zavoja D n 102— pri ločenem Evgen V. Fellerju, Subica Donja, Eisa trg 16 (Savska danovina). Odobreno po min. soc. polit. in nar. zdravja Sp. br. 599 z dne 21. marca 1932. **Zapomnite! Eisafluid ostane Eisafluid!**

MED BRATI V TUJINI

Smrt v Argentini.

(Buenos Aires.)

Podpisani fantje iz loške doline sporočamo vsem prijateljem in znancem žalostno novico, da je v torek, dne 10. oktobra, po kratki in mučeni bolezni umrl naš rojak in prijatelj Valentin Mlakar, doma iz Iga vasi pri Ložu. Šest let je bil pokojni v Ameriki, kjer se je izučil zidarstva obrti. Žal so zadnja leta slabi bili, posebno v stavbeni stroki. Kakor toliko drugih, je bil tudi pokojni Mlakar nekaj mesecev čisto brez dela, rednega dela pa ni imel že čeli zadnji dve leti. Pred dobrim tednom je dobipljučnico, v kateri seveda ni mogel biti tako postrežen, kakor bi bil doma. Spravili smo ga v bolnišnico Alvear, kjer pa je že drugi dan umrl. Pokopal ga je slovenski župnik gospod Kastelic ob spremstvu vseh tovarišev in prijateljev iz loške doline. Moramo potožiti, da so v Argentini celo pogrebi še bolj žalostni, kakor doma. Mesto Buenos Aires, kjer živimo, je strahotno veliko in ni mogoče, da bi spremenili milica grede, kakor doma. V nekaj avtomobilov smo se stisnili in tako odpeljali na ogromno pokopališče. Mislim, da smo bili red-

ka izjema, ko smo v avtomobilu opravili za pokojnega molitev svetega rožnega venca. — Chacarita (Čakarita) se imenuje ogromno buenosajreško pokopališče, kjer pokopljejo ali sežgo vsak dan eno h drugemu po okoli petdeset mrličev. Kar jih umrje po bolnišnicah, vse sežgo v velikanskih pečeh, če tekom štiri in dvajsetih ur po smrti ne pridejo sorodniki in ne zahtevajo mrtvega trupla. Pokopan je bil Valentin Mlakar v četrtek 12. oktobra, ob slovenskih obrednih molitvah. Naslednje nedeljo ob desetih je bila opravljena za pokojnjegove duše sveta maša v slovenski cerkvi na Paternalu in smo se je udeležili seveda poleg mnogih drugih tudi vsi znanci pokojnega. Naj v miru počiva! Materi rajnega Valentina, bratom in vsem sorodnikom izražamo naše sožalje in hkrati pozdravljamo vse naše ljube Ložane, posebno pa naše domače. — Janez in Feliks Strle in Anton Hacc iz Podcerkve, Jože Mlakar iz Nadleska, Anton Znidaršič iz Viševka, Ivan in Feliks Strle iz Dan, Valentin Troha iz Babne police, Franc Baraga in Andrej Nelc iz Iga vasi, Ivan Mulec iz Zirovnice, Blaž Janežič in Anton in Alojz Strle iz Kozarišča in Štefan Kastelic iz St. Vida pri Stični.

Ali naj plačujemo zavarovalne premije?

Tako je prišlo v nas, da se ne bojimo nikogar, še birača nimamo več v časti. Denarja ni, vsaj toliko ne, da bi zmogli vsaj to, kar najnujnejše rabimo za gospodarstvo. Zato odločimo: nič ne bomo plačali, ne davkov, ne računov, ne zavarovalnih premij — ničesar! Naj nas zakon ščiti — kdo nam more kaj?! Ni prav tako!

So izdatki, ki se jim ogniti ne moremo, ker bo sicer gospodarstvo v nevarnosti. Ako streha pušča, jo bom prekril, sicer mi moča uniči poslopje. Ako mi potok zajeda v njivo, bom nasadil drevje ali zabil kole v breg, sicer mi voda zemljo odnese.

Kaj pa z zavarovanjem? Po dvakrat, po tretkrat pride zastopnik k meni, sprva prosi, potem opominja, slednjič grozi: »Plačaj premije! — Ali je to tako potrebno? Da, na vsak način! Bolj kot nova streha na poslopju, bolj kot meja ob potoku, bolj je potrebno pravočasno plačati zavarovalno premijo.

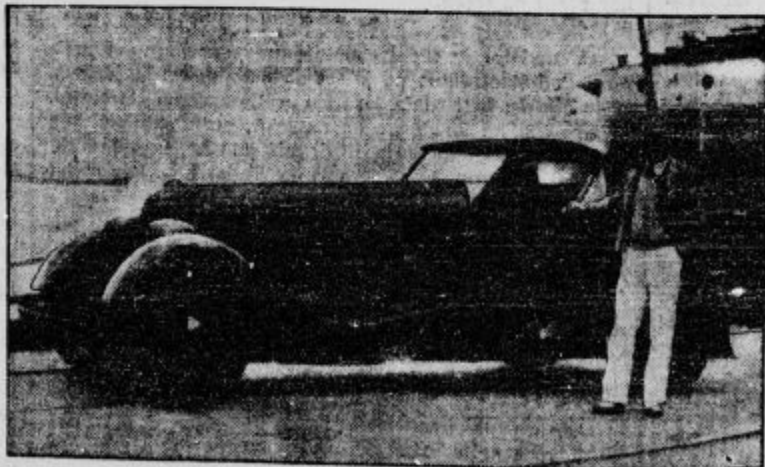
Pomislil samo, kako lahko in kako pogosto pride do požara. Kar v vsako številko našega lista pogledaj, pa boš bral: požar — zanetil otroci; cela vas pogorela — vzrok: zlobna roka; saje so se vzele v dimniku — poslopje zgorelo; iz neznanega vzroka je nastal ogenj — štirje posestniki pogoreli. Pa ne le poslopja, tudi krma, živež, obleka, vozovi — vse je šlo, niti živine niso mogli rešiti.

Kdor je bil pravilno zavarovan in je imel vse zavarovano — temu ne bo ravno sile. (Res, da si namesto starih poslopj z odškodnino ne bo postavil enakih dobrih, kajti staro je staro in ima svojo ceno, nova pa povsem drugačno.) Same — ako je bila premija v redu plačana.

So bile v naših krajih zavarovalnice, ki so iskale pri zavarovanih le koristi; kakor bitro ni poravnal premije — so zavarovanje razveljavile. Morda je skozi leta in leta točno plačeval, enkrat ni zmogel takoj; prišla je nesreča — ničesar ni dobil.

So pa druge zavarovalnice, ki jim je mar tudi gospodarska korist zavarovanca — in te opominjajo, prosijo in svare: Poravnajte zavarovalne premije! V Vašo lastno korist bo, če odlašajte! — Pomislite, kaj bi napravili, ako bi vedeli, da vam bo pogorelo pojutrišnjem. Gotovo boste še danes hiteli premijo poravnati. In ni nikjer zapisano, da se to ne bo zgodilo. Tudi tu velja: ne veš ne ure — ne dueva...

Prevdaron gospodar si in se ne boš radi nekaj dinarjev premije postavil v nevarnost, da boš čez noč ob vse. Ne, ampak pregledal boš svoja zavarovanja, ali so v redu sklenjena ter boš pravočasno poravnal dogovorjene zavarovalne premije. Previdnost tako svetuje!

Najdražji avto sveta. V Los Angelesu si je new-yorški milijonar William Burden dal zgraditi luksuzni avto, ki je najhitrejši in najdražje zasebno vozilo na svetu. Voz stane nič manj ko 35.000 dolarjev ter dosega 285 km hitrosti na uro. Muhe tega milijonarja so vsekakor drage.

Kupujte pri tordkah, ki oglašajo v „Domoljubu“!

Naznanila

n Prosvetno društvo Borovnica bo gostovalo v nedeljo 19. novembra ob treh popoldne v Podgorici z igro »Prokleta«. Vljudno vabljeni!

n Krajevni odbor udruženja vojnih invalidov v Trbiču, priredi dne 26. novembra v predmestni dvorani svojo drugo veliko tombolo. Glavni dobitki bodo javno razstavljeni v prihodnjih dneh, kakor opozarjamo občinstvo že sedaj, da si jih ogleda in preceni njihovo vrednost. Tablice se bodo prodajale po vseh trafikah in trgovinah v Trbiču po 1 Din. Vabimo vse k obilni udeležbi pri dobrodelni tomboli.

n Prosvetno društvo v št. Jurju pri Oslupnem uprizarji v nedeljo 19. in 26. novembra ob pol 3 popoldne v društveni dvorani igro »Deseti brat«. Vljudno vabljeni!

Razne zavarovalnice poslujejo v naših krajih. Naša domača pa je

Vzajemna zavarovalnica

ki ima svojo glavno pisarno v Ljubljani, Miklošičeva 19, zastopnika pa v vsaki fari v Sloveniji. Ko svoja zavarovanja urejate, vprašajte za svet njegovega zastopnika.

Dobre knjige

k Zelo hvaležna igra za Vaš oder je že srečo v nesrečo, spisal P. Kazimir Zakratšek, izdala Družba sv. Rafaela. 3. decembra bomo praznovali zopet izseljeniško nedeljo. Priredite to igro ta dan s kratkim predavanjem, morda z deklamacijami, pa imate poster sponzor, za katerega vam bodo hvaležni ljudje. Poskusite! Izvod stane 10 Din, a čemer je dare že dovoljenje in so plačane tantijeme. — Ako pa naklonite čisti dobiček Družbi sv. Rafaela, vam pošlje Družba sv. Rafaela za vse igralne knjižice brezplačno. Ta denar bo šel za misijonske namene med našimi izseljenci.

k »Angelček.« Uprava »Angelčka« sporoča: Druga naklada »Angelčka« ej že tudi pošla. Zelo prosi upravo, da vrnejo vsi naročniki in poverniki, ki lista ne morejo plačati, 1., 2. in 3. številke na stroške uprave, da more postreči novim naročnikom. Sprejemajo se samo lepo ohranjeni izvodi. — Uprava.

Gustav Strniša:

J E S E N

(Konec.)

Oglasila se je Bobkova žena, ki je bila na posestvu vključena, in krčmar se je obrišal pod nosom. Posestvo je kupila Bobkova za svojega Janezka ko doraste. Kupila ga je in se spet vrnila domov k materi. Ni hotela preganjati svojega moža. Pustila ga je v hiši. Sama je spet skušala, da bi ga izpreobrnila. Pa se ji je smejal:

»Kupila si, da bi postal zdaj tvoj suženj! Ne boš, po svetu grem.«

In šel je po svetu.

Dospel je v veliko mesto. Dobil je delo v tvornici. In zdaj je spet pil. Toda kmalu je spoznal, da ga zdaj srkata dva sovražnika in mu jemljeta moči: pretirano težko delo in že alkohol.

Delavcem so znižali plače, tudi Bobku. Komaj za slabo hrano je zaslužil. Kaj je hotel. Vztrajati je moral, ali pa poginiti od lakote. In delal je in delal. O, kako strašno mu je bilo brez žganjice! Samo včasih si ga je mogel privoščiti šče.

Garal je v tvornici, bila je železolitarna. Pot mu je v curkih teklo po telesu. Trpel je in se mučil za suh kosce kruha.

Pa je neki dan spoznal, da mu jo to težko delo pomagalo, da je zdaj rešen drugega sovražnika: žganja. Drugim njegovim tovarišem trpinom je skrajšana plača rocila gorje, saj so imeli družine in vedno težje so živeli. Zanj je bila rešitev, ker si ni mogel več kupiti strupene pijače.

In potem je izgubil tisto pijansko strast. Kakor v ognjeni peči se je očistil.

Kje sta moja žena in moj otrok? se je pričel izpraševati, ko je izpregledal. Strašna bolest in je legla v srce:

Kaj sem mislil? Slep sem bil. Ostepela me je žganjica. Naj bo prekleta ta strupena pijača!

Pisal je domov županu. Lepo in skesano je pisal in ga vprašal, kaj je z njegovo ženo. Župan mu je hladno odgovoril, da je zelo bolna.

In zdaj se je Bobek napotil domov. Niti za vlak ni imel denarja. Počasi je hodil in utrujen je že bil. Počival bi rad, pa ne more, ker ga dramijo spomini.

Vstane in se kakor pijan zaleti dalje. Domov, samo domov ga žene vsaka misel.

Sadno drevje ga pa gleda in zdi se mu, da to niso jabolka, ne hruške, ne češnje, da so to težke svinčene krogle, ki mu prete, da ga ubijejo. Zdi se mu, da mu je vse to sadje sovražno, da ga ne mara, ker ga je onečistil in izpremenil v blato, v ostudno žganjico.

Počasi prihaja domov.

Solnce je že palo za božjo gnado. Drevje je v zarji zardelo in vsa priroda je kakor pretkana z rubini.

Tudi Bobku se zazdi, da nosi v sebi krvave rubine, ki so vedno težji, da nosi v sebi solze, ki mu skoraj izbruhnajo.

Dom ga prijazno pozdravi, ves lep je in prazen. Vse je obdelano in hiša je prenovljena, zato se mu zdi tuja in skoraj ne upa si stopiti čez prag.

V veži ga sreča mladenič. Ali je mogoče, da je to njegov sin Janez. Resen je in otožen. Očeta ne pozna in vpraša ga, kaj hoče.

Morda ne veš.

da so imeli v Londonu še l. 1885. še 40 ti-soč krav, letos jih imajo samo še 1087,

da je lani Anglija iz Poljske uvozila 225 milijonov jajec,

da je malarja tako strašna bolezen, da povzroči na leto po celem svetu samo denarne škode do deset milijard dinarjev in da na njej oboli okoli 40 milijonov ljudi na leto,

da je londonski Covent garden za London to, kar je za Ljubljano Vodnikov trg. Na leto pripeljejo semkaj 750.000 ton, ali okroglo 75 tisoč vagonov zelenjave,

da so pričeli uvajati po mestih navado, da privežejo psom okrog vratu ovratnice iz rdečega stekla in sicer zato, da avtomobilist more videti psa tudi ponoči. Torej imajo večjo skrb za žival, kot za ljudi,

da porabijo lokomotive za ekspresne vlake dve tona premoga za vsakih 150 kilometrov, vožnje,

da človeški kašelj zahteva več žrtev med deklicami, kot dečki, a to velja le do petega leta starosti,

da so angleške železnice najvarnejše na svetu. Lani so prevozile poldrugo milijardo potnikov, a pripetila se je samo ena nesreča, pri kateri so trije ljudje našli smrt,

da že izdelujejo opeko v raznih barvah, ker po severnih mestih so sedaj moderne hiše mnogobarvne.

da je posnelo mleko izvrstno sredstvo za snaženja kamenja in z mlekom znižajo sedaj Westminsterko cerkev v Londonu,

najnovjša golfujia je ta, da se v mestih pojavljajo ljudje, ki ponujajo čisto navadno žganje kot umetno guojilo za vrtove,

da veliki parnik Berengaria porabi za eno samo vožnjo svojih potnikov 1 tono čaja, 1 tono kave, 2 tona špela, 2 tona masla, 20 ton krompirja in 20 ton mesa.

da imajo veliki hoteli po svetu za svoje goste zasebno pisarno, v kateri imajo vse brezplačno na razpolago in kar da hotelu na leto okoli pol milijona dinarjev stroškov,

da pri popravljanju slovite trdnjave Verdun v Franciji, delavci še vedno nalete na nerazpočene granate in da je več smrtnih slučajev vsled eksplozij,

da je na svetu 380 milijonov samskih žensk, med temi v Franciji 8 milijonov, v Ameriki 11 milijonov, v Nemčiji 16 milijonov, na Angleškem pa samo šest milijonov.

Bobek se čuti pred lastnim sinom kakor grešnik. Komaj slšno iztrga iz sebe:

»Z materjo bi rad govoril.«

In zdaj ga sin spožna. Nasmehne se in mu ponudi roko:

»Oče, ali ste se vrnili?«

Bobek pokima in ga vprašaje gleda.

»Kar brž pojdiva v hišo, hiti sin.«

»Žena, odpusti!«

Na beli postelji se smeje ona, ki jo je zapustil. Njemu pa drve solze po licih, stiska ženino roko in je kakor izgubljeni sin.

»Torej si se vrnil,« šepče žena in se smehlja.

»Da, vrnil sem se in sem ozdravljen. Kakor v težkih sanjah sem živel. Hvala Bogu, da sem šel po svetu. Tam v tvornici sem se očistil. Zdaj sem zdrav!«

»Zdaj vem, da bom tudi jaz kmalu zdrava!« šepče žena in ga ljubečo gleda ter mu boža srujano, žalostno lice.

Zunaj se pa smeje prijazna jesen.

Zopet znižane cene!

Dobre, točne ure za malo denarja pri Ivrici Trgovski dom Sternecki.

Nikel anker-remontar Din 40—, ista ura lepo gravirana Din 58—, tula-porebrena lepo gravirana Din 130—, zapustna Din 96—,

navadna budilka Din 39—, 60—, 80—, žepna budilka Din 180—, navadna stenska ura Din 55—, stenska ura s kukavico Din 216—.

Po znižanih cenah tudi velika izbira verižic, obeskov, prstanov in druge zlatnine.

TRGOVSKI DOM
Sternecki
TOVARNA PERLA IN OBLEK
Celje št. 19

Zahtevajte novi, veliki, ilustrirani cenik z več tisoč slikami, kateri je pravkar izšel, ter ga dobite brezplačno. — Kar ne ugaja, se zamenja ali pa vrne denar.

Z ljubljanskega trga

Ljubljana, 14. novembra.

Cene goveji živini in prešičem so zopet nekoliko padle in sicer pri vseh vrstah za 50 p pri kg. Placujejo se: voli I. vrste 4—4.50 Din, II. vrste 3 do 3.75 Din, III. vrste 2—2.75 Din; telice I. vrste 4—4.50 Din, II. vrste 3—3.75 Din, III. vrste 2 do 2.75 Din; krave I. vrste 3—3.75 Din, II. vrste 2 do 2.75 Din, III. vrste 1.50—2 Din; teleta I. vrste 6 Din, II. vrste 5 Din; prešiči hrvaški 7.50—9 Din, domači 7—8 Din, pršutarji 6—7 Din.

Mesne cene: goveje meso I. vrste: prednji del 8—9 Din, zadnji del 10—12 Din, II. vrste: prednji del 7—8 Din, zadnji del 9—10 Din, III. vrste: prednji del 5—6 Din, zadnji del 7—8 Din; telečje meso I. vrste: prednji del 12 Din, zadnji del 14 Din, II. vrste: prednji del 10—12 Din, zadnji del 12—14 D.; prešičevo meso domače 11—18 Din, hrvaško 10 do 16 Din, prekajeno 16—22 Din. Svinjska mast 18 D., hrvaška slanina 14—15 Din, domača slanina 13 do 14 Din, konjsko meso 4—6 Din, ovčje meso 6—10 dinarjev.

Cene govejih kožam: volovske 10 Din, kravje 9 Din, bikove 7 Din, telečje 14 Din, hrvaških prešičev 3—4 Din, domačih prešičev 5—6 Din.

Cene krmlom: seno 35—50 Din, slama 30 do 35 Din, lucerna 55 Din— vse za 100 kg.

Zitne cene: pšenica 155—165 Din, jetmen 115 do 135 Din, rž 115—135 Din, oves 105—130 Din, koruza 120—130 Din, fižol 325 Din, Pšenična moka 150—280 Din, koruzna moka 150—225 Din. — Borzne cene: sremška pšenica 145—147.50 Din, baranjska pšenica 145—147.50 Din, baška pšenica 147.50—150 Din, Koruza 125—127.50 Din, umetno sušena 115—117.50 Din, Baška pšenična moka 255—260 Din, banatska pšenična moka 265 do 270 Din.

Mlad »pesnik« je na vsak način hotel govoriti z urednikom.

»Ga ni doma«, ga je odganjal sluga, sv Afriko je šel na lov nad leva.«

»Nemogoče, saj sem ga videl skozi okno, ko sem šel semkaj!«

»Da, ampak on vas je videl prvi.«

Ledvica mrtvega jo je rešila

Znanemu ruskemu profesorju-zdravniku Voroniju, delujočemu v Harkovu, se je nedavno posrečila izredna operacija. Neka ženska je v samomorilni namen izpila večjo količino strupa, ki je ledvice (obisti) popolnoma razdejal in ženska bi brezpogojno umrla. Voronij je izrezal iz trupla nekega ravnokar umrlega ledvico in jo pritrtil samomorilki na mesto, kjer je bil prej izrezal uničeno obist. Ledvica je pričela delovati in ženska je bila rešena smrti.

Avto za 6000 dinarjev

Japonska industrija je že v tej meri napredovala, da začena konkurirati tudi ameriški avtomobilski industriji. Sedaj so vrgli Japonci na trg avtomobile, ki veljajo samo 6000 dinarjev. Avtomobili so sicer le na treh kolesih, a so zato tako poceni, da bodo z lahkoto našli kupcev.

Za Miklavžev večer je najbolj primerna igrice »Brat Antona«, v kateri nastopa sv. Miklavž, brat Anton, angeli in palčki. Igrico dobi, kdor pošlje 5 Din v znamkah na naslov: Ljudska knjižnica, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7. Istotam se dobe tudi druge igrice za Miklavžev večer, nagovori in deklaracije.

Marsikdo bi se rad poučil, kako mu je postopati v primeru sovražnega napada s strupenimi plini. Najboljša knjižica, ki daje odgovore na vsa mogoča tozadevna vprašanja, je gotovo knjižica »Zaščita zaledja proti vojnim plinom«, ki jo je spisal priznani strokovnjak zdravnik dr. M. Justin. Knjižica se dobi v Ljudski knjižnici, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7, proti temu, da se pošlje 4 Din v znamkah.

Novo črno brinje

oddaja po ugodni ceni

Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska 2

Nekdo je potkal na zdravnikova vrata. »Kaj bo?« se je ta oglašil znotraj.

»Pes me je ugriznil,« je dejal oni zunaj.

»Ali ne veste, da so moje ordinacijske ure od treh do štirih.«

»Seveda vem, toda pes ne ve, ugriznil me je ob poldnev.«

Manufakturo

po nizki ceni in v veliki izbiri Vam nudi

Oblatnica za Slovenijo

Ljubljana, Tyrševa 29 (v hiši Gospodarske zveze)

Prodaja tudi na hranilne knjižice članic Zadržne zveze Ljubljana

Ona: »Vedno se hvališ, da imaš tako dober spomin.«

On: »Da, spominjam se doživljanjev, celo iz davnih let.«

Ona: »Čudno pa, da se ne spominjaš, kdaj si mi kupil zadnjo novo obleko.«

Zahvala

Podpisana Janez in Marija Škof, posestnika na Selu 2, občina Polhov gradec, se jugoslovanski zavarovalni banki »Slavija« v Ljubljani tem potom najlepše in javno zahvaljujeva za njeno namo izplačano takojšnjo in celo požarno škodo v znesku Din 10.000— po streli, dne 30./X. 1933, pogorelem kozolcu, ter jo vsakomur kot naš domač in res kulančni zavod najtopleje priporočava.

Na Selu, dne 9. novembra 1933.

Janez Škof, I. r.
Marija Škof, I. r.

Izdajatelj: Dr. Gregorij Petjak

Ostrožnica (stan, hrana in postrežba) dnevno 75 Din.
Zdravnik: Dr. Fr. Dergane, šef-primarij v p.

Mali oglasnik

Vseke drobne vrstice ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske po trebzne ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslovo oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Izpujene pletilje

sprejme trdka »Lanac« v Ljubljani, Rimska cesta št. 2.

Vajenca za glavnika-ko obrt sprejem Bernik Škofa Loka 18.

Gospodinja 35—45 let se išče na kmetijo. Koci Janez, Ravna, p. Hotič

Vinčarje, 8 oralov vi- nograd, sposobnega sprejme Vlastislav Golubovec v Dolnji Stubi (Hrvaško Zagorje). — Ima bišo, bles polja, senokoše, deputate in dogovorno plačo.

Čevljar, šivalni stroj levoročni, skoro nov, prodam. Jernej Jeraj Zapoge 10, Smlednik.

Kmetiči fant se želi učiti mesarske obrti. Naslov v upravi »Domoljubac št. 13196.

Obleke, perilo, usnjate aukcije najceneje pri Preskerju, Ljubljana, Sv. Petra 14

Dva vajenca

za kovaški poklic se sprejmeta takoj pod ugodnimi pogoji. Naslov Bratje Hočevar, Kamnik, Mekinje

Dekle starejšo, pošte- no, vajeno vseh kmetičih del, iščem za na manjšo kmetijo. — Plača po dogovoru. Ponudbe je poslati na: M. Mencinger, Toplice, Bled

Sadjariti Najboljše zavarujete Vaše drevje z jeklenimi zajebranic Po Din 2.— do Din 4.— (po velikosti) pošljite V. Janhar, Zeje pri Medvodah.

Za živinorodice neob- hodno potrebno Tež kovo olje za živino se dobi samo pri trdnici M. Težek Zagreb. Gunduličeva ul. 13, v rockah po 5 kg za Din 100 — po ročki s plačano poštnino.

Pred nakupom sad- drevja pišite po brez- plačno cenik dreves- nice Jelen, št. 113 pri Velenju

IZGUBIL SEM OVCO

blizu Homa. Najditelj naj me proti nagradi obvesti po pošti. Franc Draksler, Marčiče, p. Smlednik.

Brinje in fige

v prvostalni kakovosti dobite pri

FRAN POGAČNIK, d. z. o. z.
Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) št. 67
nasproti mitnici

Najboljša nogavica!

Zopet tepejo

V Angliji zopet uporabljajo telesno ka- zen. Tamošnji sodniki obsodijo na telesno ka- zen posebno suroveže in razbojniške pre- stopke. Šele pred kratkim je bil neki vlomilec obsojen na tri mesece ječe in še tepen je bi povrhu. Angleški sodniki upajo, da bo telesna- kazen omejila surovostne prestopke, ki so se zadnja leta zelo pomnožili. — Sam tepež ne bo prenovil človeka!

Profesor Bizgac je stopil v restavracijo ter iskal po stojalu za dežnike: »Ali sem snoči pustil tu svoj dežnik?« je vprašal mimoidočega nata- karja. — »Kakšen dežnik pa?« — O, kakšen je, nisem dosti izbirlen,« je pojasnil gospod profesor.

Dr. Červinka Milan Ž.

šef javne ženske bolnice, ordinira od 7—8 in 11—15 ure v **Novem mestu**, Prosvetni dom. — Rentgen, obsevanje z višinskimi solncem, diatermija ter elektro- masaža tudi izven ordinacijskih ur.

Po zelo ozki cesti se je pomikal visoko je široko naložen voz sena, ko je za njim privozil avto. Zaman je dajal znake, voz se ni umaknil. »Nó, ali bo kaj?« je kričal sofer. — »Mi niti na misel ne pride, da bi vas pustil naprej,« je od- vrnil voznik. — »Zakaj pa ste se umaknili konj in vozu, ki je malo prej peljal naprej?« — »Tema sem se umaknil pa zato, ker je konj žrl moje seno, vaš avto pa ga ne bo.«

ZOBOTREBCE

vseh vrst kupuje po najv šjih cenah
M. PAKIČ
Ljubljana, Sv. Petra nasip 27 (za vodo)

Velika izprememba. Kako se je izpremenil moj mož, odkar smo se preselili s kmetov v mesto. Prej je sedel od jutra do večera v krčmi. — A zdaj, — Zdaj sedi od večera do jutra.

ZAHVALE

Podpisana Curič Terezija, Pivola št. 78, se javno zahvaljuje »KARITAS« za hitro izplačilo cele posmrtnine po mojem možu Curič Antonu.

Zato »Karitas« vsakomur priporočam.

Pivola, dne 8. novembra 1933.

Curič Terezija, I. r.

Ker mi je »Karitas«, oddelek Vsa- jemne zavarovalnice, izplačala po moji sestri aug Ceciliji posmrtnino v polni zavarovalni vsoti, smotram za dolžnost, da se ji zahvalim.

Pilštanj, dne 10. novembra 1933.

Jug. Franeka, I. r.

Podpisana Grašek Jožefa iz Kam- nika se zahvaljuje zavarovalnici »KARITAS« za v celoti izplačano posmrtnino po mojem zavarovancu.

Kamnik, dne 10. novembra 1933.

Grašek Pepca, I. r.